

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZEAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej

Fél évre ... 540 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Ingatlanok áresése.

A súlyos gazdasági helyzet, amely ma Romániára nehezedik, mély nyomokat hagyott az ingatlanpiacon. Pénzünk értékének állandó labilitása idején az ingatlan volt az a vagyontárgy, amely többé-kevésbé stabilnak látszott. A bérházak árfolyama évről-évre emelkedő tendenciát mutatott és hosszú időn át azt tapasztaltuk, hogy az az ingatlan, mely ma látszólag magas áron kelt el, egy félesztendő múlva, már úgy megnövekedett értékben, hogy a legutolsó vételára mindig alacsony volt.

Közben a pénzihiány és a pénz drágasága jelentős mérvet öltött Romániában. Magánosok, de a pénzintézetek is, olyan kamatozás-hoz juttatták a tőketulajdonost, minőt elérni a legolcsóbban vett bérházzal sem lehetett. Hiába jött az új lakbértörvény és hiába emelte, vagy szabadította fel az üzlethelyiségeket és lakásokat, a ház-ingatlan nem tudott olyan jóveldelemző vagyontárggyá válni, mint a pénz. Megindult tehát az ingatlanok árnívójának lassu lemorzsolódása. Ennek a folyamatnak első látható jeleit Aradon azok a nagyobb ház-ingatlanok mutatták, amelyeket az Inar- és Népbank vásárlásakor dr. Tagányi Sándor bocsátott áruba. A Fehér Kereszt épületét a háború kitörése előtt egy szegedi konzorcium 800.000 aranykoronáért vásárolta meg az Ortutay-családtól — berendezés nélkül. Ez mai értékre átszámítva, mintegy negyvenmillió lejnek felelne meg. Történt pedig az ingatlan eladása — berendezéssel együtt, ami maga külföldi nagy értéket képvisel — tizenkét millió lejért. A másik nagy bérháza, amelyben egykor a Millennium-vendéglő volt, ugyancsak mélyen békebeli ára alatt cserélt gazdát. Ezt a hatalmas háztömböt egykori tulajdonosa dr. Bogdán Virgil a háború kitörése előtt 300.000 aranykoronáért adta el. Ez megfelelné tizenöt millió mai lejnek. Elkelt pedig a ház öt és háromnegyed millió lejért. Tehát mind a két nagy ingatlan a békebeli értékének körülbelül egyharmadrészéért.

Ezek a nagyobb ingatlaneladások úgy látszik megszárták a bérházak irányait Aradon. Hetek óta lehetetlen vevőt találni egy-egy nagyobb aradi ingatlanra. Tudunk a város központjában egy kétemeletes bérházat óriási telekkel — két évvel ezelőtt négy és félmilliót kértek érte — ma két milliót kér a tulajdonosa és nincs rá vevő. Egy másik nagy kétemeletes bérházért — teljesen modern, közvetlenül a háború előtt épült — a tulajdonosa szintén nem képes a felét elérni annak az összegnek, mint amit másfél év előtt kapott volna.

Nem más a helyzet a földárak körül sem. A mai nap egyik szomorú eseménye kapcsán a hitelezőkhöz intézett körlevélben az Éles-fivérek is hivatkoznak az ingatlanok súlyos áresésére. Az Éles-családnak Bokszegen van egy hatszáz holdas birtoka. A birtok nagyobb volt s a múlt évben eladtak belőle többszáz holdat a környék gazdáinak holdanként 30.000 lejért. Értésüléseink szerint ma eme ár felét nem lehet elérni.

Ezek a szomorú tünetek még súlyosabbá teszik azt a krízist, amely most megrázkódtatja egész Romániát. Pénzügyi kormányzatunk feladata, hogy mindenekelőtt stabilá tegye pénzünk, gazdasági életünk alapkövét és ne engedje, hogy a most dúló viharok hullámainak labdajátékává váljanak az ország legeminebb értékei.

Hétfőn ítélnék Manoilescu fölött.

A ma kihallgatott pártvezérek tanuskodásaik során erősen védtek Manoilescut. — Újabb házkutatások és letartóztatások a Manoilescu-afférben.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A bucuresti-i cenzura a Manoilescu pör mai tárgyalásáról az alábbi tudósítást engedélyezi:

Manoilescu ma folytatta védekezését.

A ma délelőtti tárgyaláson Manoilescu folytatja védekezését. Kifejti, hogy a terhére rótt cselekmények nem képeznek büntetést. Konceptiója királypárti, mint Averescu politikájának hő követője. Felolvassa annak a cikknek a vázlatát, amelynek a Crai Nou című lapban kellett volna megjelennie. Vladescu elnök ezután zárt tárgyalást rendelt el Carancea királyi ügyész előterjesztésére. A zárt tárgyalás után Manoilescu tovább beszél és tagadja, hogy izgatónak propagandát üzött volna. Felolvassa a Politica című lap egy régebbi cikkét, amely kifejti, hogy Manoilescu védi a royalista felfogást. Ami az általa használt titkos irást illeti, kijelenti, hogy azt a feleségével együtt állapították meg és használták, amikor a felesége külföldön tartózkodott. Egy másik titkos riás kulcsát Párisból küldötték számára azzal a céllal, hogy ne legyen nagy a távlati költség. Kifejti ezután, hogy más politikusok is leveleztek a volt trónörökösrel. Izgatón munkája csupán arra szorítkozott, hogy néhány beszélgetést folytatott politikusokkal. Párisban magánügyben tartózkodott és véletlenül találkozott a volt herceggel. Levelet hohogy erősítse meg július 31-iki nyilatkozatát. Manoilescu ezután kifejti, hogy milyen kapcsolatokat voltak Bacherrel és Rakovszkyval, majd hangsúlyozza, hogy nem volt kurir szerepe. A magával hozott levelek nem felforgató célszatuak.

A pártvezérek mind Manoilescu mellett vallanak.

Manoilescu kihallgatásának befejezése után a tanúkra kerül a sor. Maniu Gyula az első tanu, aki kijelenti, hogy a nemzeti-paraszti párt elhatározta egy kommuniké közzétételét, amely a január 4-iki aktus revízióját követeli. A kommuniké azonban nem jelent meg. Véleménye szerint a revízióknak megvan a maga törvényes útja. Azt hiszi, hogy Manoilescu akciója semmi esetre sem forradalmi, hanem törvényes kívánt lenni. Madgearu kijelenti, hogy párisi tartózkodása alkalmával érdeklődött a helyzetről és azt a választ kapta, hogy a visszatérés csak a pártok megegyezése alapján lehetséges. Manoilescuról igen kedvező a véleménye és forradalmi akcióra nem tartja képesnek. Vaida Sándor nézete szerint a nemzeti akaratnak joga van revízió alá venni bármilyen aktust. A január 4-iki események nem teszik kizárttá annak lehetőségét, hogy a régens tanács a lemondott herceg személyével kibővíljön. Popovici Mihály a következő tanu, aki előadja, hogy szintén volt Párisban. Előzőleg beszélt Ferdinand királlyal, aki azt mondta, hogy ha fia a javulás útjára tér, vissza helyezi összes jogaiba. Popovici megjegyzi, hogy Párisban nem tapasztalt semmiféle illegális intenciót. Manoilescu akcióját pedig nem ismeri. Goga Octavian következik a tanúk kihallgatások során, aki nem tartja Manoilescut for-

radalmi akcióra képesnek. Petrovici volt miniszter Párisban beszélt a volt trónörökösrel, aki kijelentette, hogy nem akar rendet felborító akciót provokálni és csak akkor jönne ha za, hogy ha az ország hívná. A délelőtti tárgyalás ezzel véget ért.

Bratianu cáfolja Manoilescu védekezését.

A Viitorul jelenti: A hadbírótság mai tárgyalásán Manoilescu azt hitte, hogy megfelelő védekezést jelent számára az az állítás, hogy Ferdinand királynak Bratianuhoz intézett levelét volt alkalma látni, amelyben a király azt kérte, hogy Károly volt trónörökösöt hozzák vissza az országba. Fel vagyunk hatalmazva — írja a lap — hogy a legkategorikusabban megcáfoljuk ezt az állítást, melyet Manoilescu vagy rosszakarattal tett, hogy védelmére szolgáljon, vagy pedig egy hamisítás áldozata.

Hétfőre ítéletet várnak a Manoilescu-pörben.

A délutáni tárgyaláson a védelem azt a kérelmet terjesztette a hadbírótság elé, hogy valamennyi tanut idézze meg s főképen pedig Károly volt trónörökös, Barbu Stirbeyt, Bratianu Ionel miniszterelnököt és Citta Davila varsói követet okvetlenül hallgassák ki. Az ügyész válaszképpen kifejtette, hogy Károly herceget törvény akadályozza meg abban, hogy az országba jöhessen, Stirbey beteg, Bratianu Ionel miniszterelnök annak a kijelentésére hatalmazta fel őt, hogy az a levél, amelyre Manoilescu hivatkozik, nem létezik. Citta Davila pedig nem tudott megérkezni Varsóból. A hadbírótság tanácskozássra vonult vissza, majd kihirdette a döntést, amely szerint három szavazattal kettő ellenében elhatározta, hogy a pergátló kifogásokat egyesíti a per érdemi részével. Ezután az elnök a tárgyalás folytatását hétfőre halasztotta el. Valószínű, hogy hétfő estig befejezik a tárgyalást és hétfőn este már elhangzik az ítélet Manoilescu volt államtitkár felett.

Újabb házkutatások és letartóztatások a Manoilescu-ügyben.

A Dimineata értesülése szerint a katonai ügyészség az állambiztonsági hivatallal együtt tegnap házkutatást tartott Gatovszky volt averescanus prefektus felesége és Anghelescu Ion, Goga volt kabinetfőnöke lakásán. A házkutatás a Manoilescu-üggyel állott kapcsolatban, de a lap szerint nem vezetett eredményre. Ugyancsak a Dimineata közli, hogy Jimbolian letartóztatták Cocea őrnagy feleségét és Nicolau Emil diákot, akik a Simplonnal Párisba akartak utazni és a jelenleg Párisban tartózkodó Gatovszkynak levelet vittek magukkal. A Cuvantul fenntartja azt az értesülést, hogy Culbertson amerikai követ leadta névjegyét Manoilescunál, de nem a jilavai fogházban, hanem lakásán.

— Erdőkisajátítások a mőcvidékeken. Clujról (Kolozsvárról) jelentik: A mőcvidéken megindult akció befejezésekképen már megindultak az erdőkisajátítási munkálatok. Dr. Cruciú táblabíró, Costin erdőtanácsos és Teodoriu agrártanácsos kiutaztak a helyszíni-re és Pichler Mór, báró Urmánczy, báró Bánffy és a Calatele S. A. erdőbirtokain megkezdték a kisajátítást.

Az Éles Ármin-cég — fizetésképtelen

Dr. Éles Béla és dr. Éles Géza cégtulajdonosok ma körlevélben jelentették be a fizetések beszüntetését. — Nehány nap múlva megtörténik a státus pontos összeállítása. — Miből áll az Éles-cég vagyona?

(Arad, november 12.) Erdély területén végigszáguldó gazdasági katasztrófa, a melynek okait a hibás gazdasági politika által előidézett dekonjunkturába és minden vállalkozási kedv végleges megölésében kell keresnünk. Ismét áldozatot követelt Aradon. Most nem a háború vihara által felszínre dobott konjunktúra-vállalkozóról van szó, hanem egy általánosan ismert, becsült, hetven esztendő óta fennálló cégről, illetve dr. Éles Béla és dr. Éles Géza nagykereskedőkről, akik Éles Ármin-cég alatt vezették üzletüket. A szolidaritásról ismert cég, amelynek vezetői a legnagyobb körültekintéssel bonyolították le üzletüket, most kénytelen volt hitelezőinek bejelenteni a fizetésképtelenséget. A cégnek sok irányú érdekelttsége, kereskedelmi és iparvállalata van, amelyeknek fenntartása, pénzzel való ellátása szinte leküzdhetetlen akadályokba ütközött. A gazdasági életre nehezedő pénzhány és ennek következtében beálló nehézségek az Éles Ármin-céget is súlyosan érintették. Bankhitelek kivül magánkölcsonőket is igénybe kellett venniük a cég főnökeinek, hogy vállalatukat fenntarthassák. Abban reménykedtek, hogy a krízis enyhülése meghozza a vállalatok mobilitását. Az enyhülést azonban hiába várták. A viszonyok egyre katasztrófiásabbá váltak és az egyensúly megtartása érdekében a cég tagjai egyre súlyosabb kötelezettséget voltak kénytelenek magukra venni. A meginduló lavina ellen folytatott harc minden erejüket igénybe vette Éleséknek. De a minden vállalkozásnak hatalmas ellensége, Erdély leromló gazdasági élete, egyelőre győzedelmeskedett fölöttük. Dr. Éles Béla és dr. Éles Géza a mai napon körlevélben értesítették hitelezőiket arról, hogy fizetéseiket egyelőre beszüntetni kénytelenek. A cég tagjai eme körlevelükben vázolják azokat a különböző okokat, amelyek a

régi nagy hírű céget fizetési nehézségekbe sodorták, illetve arra készítették, hogy fizetéseiket beszüntessék. Egyben azt is közlik a hitelezőkkel, hogy a cég státusának összeállítása most folyik s ennek megtörténte után a tartozások mikénti rendezésére megfelelő javaslatot kívánnak tenni. A körlevelet ma már szét is küldték az összes hitelezőknek, akik természetesen jól ismerik a hetven év óta fennálló céget s annak jelenlegi tulajdonosait és így — mint érdekelt helyről máris informáltak bennünket — előreláthatólag a legnagyobb türelemmel igyekeznek bevárni a kibontakozás lehetőségét.

Az Éles-cégben most folyik a passzívák pontos összeállítása, amely csak pár nap múlva nyer befejezést. A passzívák összege — mint értesülünk — a negyvennyolc millió leizhez jár közel. A fizetésképtelenségben aradi és timisoari, valamint budapesti pénzüzetek, ezenkívül magánosok és áruhitelzők vannak érdekelve. Információink szerint az aradi és timisoari pénzüzetek veszteséget nem fognak szenvedni, mert Élesék ingatlanai a ban-

Köknál levő tartozásokra teljes fedezetet nyújtanak.

A tartozásokkal, illetve passzívákkal szemben, az aktívák értéke körülbelül harminchat millió lejt tesz ki. Az aktívák között első sorban a cég tulajdonát képező ingatlanok jönnek tekintetbe. Ezek a következők: 600 katasztr. hold birtok Bokszegeen, 24 kishold szőlő Bokszegeen, két aradi bérház és a str. Mocion (Orczy-uccában) levő villa és kert, a régi keményítő gyárból 1200 négyszögöl, a Vadász-kürt objektumának feleresze, a fűszerüzlet, más vagyontárgyak, árukészletek és kinlevőségek. Az ingatlanok értékesítése reális áron a mai viszonyok mellett szinte lehetetlen, de ennek dacára a cégnek reménye van, hogy a kiegészítés a hitelezőkkel a legsimábban fog végbemenni, ami annál is inkább valószínű, mert Élesék hajlandók arra is, hogy szükség esetén teljes magánvagyonukat, butorákat, lakásberendezésüket is a hitelezők kielégítésére ajánlják fel.

A régi nagy hírű Éles Ármin-cég fizetési képtelensége mély hatást keltett Arad gazdasági és kereskedelmi köreiből, amelyben azonban a helyzettel ismerősök biznak abban, hogy a kibontakozás létrejön, annál is inkább, mert a cég főnökei mindent elkövetnek, hogy a hitelezőket a lehetőség szerint kielégítsék.

Betiltották Alba-Iuliát.

A kormány nem engedélyezi Alba-Iulián a nemzeti-parasztpárt kongresszusát. — Más erdélyi városban szabad a nagygyűlés, de csakis meghatározott szamu kiküldöttekkel. — Éles harc a kamarában Maniu és Duca belügyminiszter között.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A kormány tagjai ma délelőtti minisztertanácsot tartottak Bratianu Ionel lakásán. Elhatározta a minisztertanács, hogy értesíti a nemzeti-parasztpártot, hogy a kormány Alba-Iulian (Gyulafehérváron) nem engedélyezi a pártkongresszus megtartását, de bármely városban való megtartásához hozzá-

járul, követeli azonban a delegátusok számának megállapítását. Bratianu Vintila közli,

Sir maga keserves könnyeket utánam...

Szenzáció! Szegő dal sláger! Minden öngény húzza! Kottája 36 lel. Moravetz kiadás. Mindenütt kapható.

T A R C A.

A jó biró.

A régi igazságszolgáltatás annaleszéből. — Ahogy az igazságot mérték a régi jó világban.

Irtó: Lits Antal.

A nyolcvanas években a vingai járásbíró-ság vezető járásbírája rétháti Kövér Ignác volt. Tipusa a régi táblabíráknak, akire büszke lehetett az igazság istenasszonya. Hozzáférhetetlen, puritán jellemű ember volt, aki belevitte bírói működésébe igazságérzetét, méltanyosságát. Mint biró, gyakran volt kitéve megvesztegetésnek. Az ilyen alakokat nem jelentette be felettes hatóságának, nem indította meg ellenük megvesztegetés vétsége miatt az eljárást... házilag intézte el az ügyüket, az ő aranyos kedélyének patinájával vontá be a különben súlyos büntetést maga után vonó esetet.

Egy alkalommal egy környékbeli sváb atyafit ítél el lopás miatt hat napi fogházra. Mikor az illető büntetésének megkezdése végett jelentkezett, suttogva mondta Náci bácsinak — mint ahogy Kövér Ignácot nevezték — hogy neki valami bizalmas beszélni valója volna, amit másnak nem szabad hallani.

Náci bácsi jegyzőkönyvvezetőjét kiküldte a tárgyalóteremből s aztán a delikvens felé fordult:

— Na, was willst Szepe?

— Hát knedige Herr — feleli a sváb — én hoztam valamit a knedige Herrnek... S miközben a subája alól egy süveg cukrot vett elő, suvitva folytatá:

— Tessék nekem megbocsátani, tessék a büntetésemet elengedni... Téltre még hozok buzát, zsirt...

— Jól van Szepe!... Most várokozzál egy kissé az előszobában.

Ezalatt becsengette a fogházort. Beutalta Szepeit a fogházba s meghagyta a fogházörnek, hogy a süveg cukrot is tegye be a Szepe fog-

dájába és büntetése tartama alatt ne adjon neki, csak vizet.

Szepe ott töltötte az éjszakát a fogdában. Reggel, mikor felébredt, arra kérte a fogházort: adna neki valamit, mert nagyon éhes.

A fogházör kést hozott és szeletelt neki a cukorból. A szegény Szepe kénytelen volt hozzálátni a cukorhoz. Harmadnap már kifordult a szájából. Iszonyatosan fájt a feje. Könyörgésre, sirásra fogta a dolgot, hogy vezesse őt a fogházör a nagyságos ur elé.

Náci bácsi teljesítette a kérését. Mikor a fogházör elővezette, lábai elé vetette magát, sirva kért tőle bocsánatot.

És Náci bácsinak atyai szíve megindult. Megbocsátott Szepeinek. Jólelküleg figyelmeztette, hogy ilyet nem szabad tenni egy bíróval büntetlenül.

Azután elrendelte, hogy enni adjanak neki. Büntetésének kitöltése után megszegyenülten távozott Szepe a fogházból, subája alatt cipelve haza a süveg cukrot.

Ugyancsak a nyolcvanas években Hoffbauer Zsigmond volt a világozi járásbíró-ság vezetője. Éleseszű, kiváló iudiciumu biró volt, akinek ítéleteit rendszerint helybenhagyta a felsőbb bíróság.

Sok humoros epizód tarkította bírói működését.

Ezek közül egyet itt szögeznünk le.

Tudvalevőleg a járásbíró-ság tűzfáját az elítélteknek kell felvágniok. Azon az őszön, amikor ez a történet lejátszódott, olyan példás volt Világos közbiztonsága, hogy a fogház hónapokon át üres volt.

Zsiga bácsi nagyon aggodott emiatt, mert attóli tartott, hogy fizetett íavágókat kell fogadnia. Egy véletlen körülmény azonban segítségre sietett, levette a gondot a válláról.

A csendörök egy vándorlólegényt kísérték elébe, aki a szövetekezeti boltból egy garasos gipszpipát és egy krajcáros pipaszarat lopott. Rendszerint az ilyen lopásokért 1—2 napi

fogház jár ki a tolvajnak... a járásbíró-ság fája azonban felvágatlanul állt az udvaron.. nincs aki felvágja...

Zsiga bácsi tehát egy kissé megnyomta a pennát: a tolvajt három hónapi fogházra ítélte.

A tolvaj kissé sokalta a büntetést, Zsiga bácsi azonban azzal nyugtatta meg, hogy a lopásnak egy évig terjedhető fogház a büntetése, örüljön, hogy nem szózott rá egy évet.

Ez az argumentum hatott: a tolvaj megnyugodott az ítéletben.

Nyomban megkezdte a favágást. És dolgozott szorgalmasan, annál is inkább, mert Zsiga bácsi szorgos munkáját azzal jutalmazta, hogy a saját konyháján adott neki enni.

A tolvaj csakhamar áldotta a végzetet, hogy lopásra vetemedett. A pompás konyhán alaposan meghizott.

A szakácsné azonban nem azért volt szemrevaló menyecske, hogy a legényt hidegen hagyja. Estendén ott turbókoltak az orosz alatt, s mikor a legény büntetése már-már letelt, a szakácsné egy holdvilágos estén azt sugta a fülébe, hogy — anyának érzi magát.

A büntetés azonban a végére ért. A fogházör a szabaduló levél átadása végett Zsiga bácsi elé vezette a legényt.

— Most szabad vagy. Mehetsz, de aztán vigyázz, többet ne lopj — mondá Zsiga bácsi.

A legény nagyon elszomorodott. Olyan jól érezte magát fogságának ideje alatt, olyan boldog volt, hogy könyörgésre fogta a dolgot:

— Nagyságos uram! Belátom most már, hogy nagyon keveset tetszett adni azért a pipáért, meg csutoraért. Megérdemeltem én az egy esztendőt. Tessék velem leületni.

Zsiga bácsi nagyot nézett, aztán elnevette magát.

— Mi a kő! Te kevesled a büntetésedet? No még ilyet sem hallottam.

Azonban a legény hiába ismételte meg kérését, Zsiga bácsi hajthatatlan maradt: a legénynek el kellett hagynia a fogházat.

hogy a jövő évi költségvetés mintegy 38 millióra fog rugni és ebben az összegben többszáz milliót irányoztak elő a hadirokkantak számára, tisztviselői lakások céljaira, kártalanításokra, katonai és köznunkák költségeinek fedezésére. Angheliescu közoktatásügyi miniszter felhatalmazást nyert, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a diákoknak a menzák körüli elégedetlenségének megszüntetésére. A minisztertanács Inculet, Lupu és Argetoianu miniszterekből álló bizottságot küldött ki a halászlai szövetkezetek tanulmányozására. Bratianu Vintila kéri, hogy a belügyminiszter utasítsa a prefektusokat, nyújtsanak kellő támogatást a pénzügyi összeírás sikere érdekében. A minisztertanács délután két órakor ért véget.

A minisztertanácsnak az alba-iuliai (gyulafehérvári) nagygyűlés tárgyában hozott határozata nagy izgalmat keltett a ma délutáni kamarai ülésen és szóharcot és viharos jeleneteket robbantott ki. A kamara mai ülését délután három órakor nyitotta meg Saveanu elnök. Anton Filoti válaszol Ioanitescu tegnapi vádjaira. Kijelenti, hogy mint sebesült maradt a németektől megszállott területen, nem pedig mint Ioanitescu, aki a németek ügynöke volt.

Bauderiu kéri a temes-torontáli telepések fával való ellátását.

Maniu Gyula tiltakozik az alba-iuliai (gyulafehérvári) kongresszus engedélyezésének megtagadása miatt, amelyet törvénytelennek deklarál. Kérdezi a belügyminisztert, milyen törvény alapján nem engedélyezték a kongresszust.

Duca belügyminiszter azonnal válaszol és kijelenti, hogy Erdélyben hetek óta izgató, zavarkeltő akció folyik. Maniu megtagadja, hogy kötelezettséget vállaljon arra nézve, hogy mit fog a kongresszus tárgyalni.

Maniu tagadja, hogy a nagygyűlés felforgató tendenciájú lehetne. A saját személyével garantálja a rendet. Ha valami olyat akarunk tenni, — mondja Maniu — amivel gyanúsítanak, megmondanók. Van erőnk a hátor cselekményekhez is, ezt bebizonyítottuk a múltban. Ezután előadta, hogy Budapesten annak idején Jászi Oszkár megkérdezte tőle: milyen intenciókkal hívták össze az alba-iuliai kongresszust 1918. december elsejére. Akkor nyíltan megmondotta, hogy proklamálni fogják Erdély egyesülését Romániával. Sajnálja, hogy a kormány ilyen elhatározásra jutott, azonban a közvéleményt nem lehet félrevezetni.

Duca belügyminiszter újból válaszolni akar, mire az ellenzék nagy zajt csap.

Duca: Nem felelek egy szót sem, ha nem halgatnak meg ugyanazzal a jóakaratu nyugalommal, mint mi Maniut.

A belügyminiszter ezután kifejti, hogy Maniu azzal a lépéssel, hogy engedélyt kért a kongresszus megtartására, maga is elismerte, hogy a törvény jogot ad a kormánynak ugy az engedélyezésre, mint az engedély megtagadására. Aktákkal tudja bizonyítani, hogy milyen felforgató irányú akció folyik Erdélyben. Nincs szándékában Maniu hazafiságát kétségbe vonni és meghajol az előtt a nemzeti-párt előtt, amely 1848-tól kezdve egészen az egyesülésig védte az erdélyi románság jogait, de ne kívánja Maniu, hogy meghajoljon az előtt a heterogén keverék előtt, amelyet ma nemzeti-parasztpártnak hívnak. A kormány engedélyt adott arra, hogy a kongresszust igazolt delegátusokkal Erdély bármely városában megtarthassák Alba-Iulia kivételével, mert ennek a városnak meg kell maradnia a nemzeti egység és a koronázás örök szimbólumául. Névtelen tömegekkel — folytatja a belügyminiszter — nem engedhetünk meg ma országgrészi nagygyűlést.

Maniu tiltakozik a „névtelen tömeg“ kifejezés ellen. A párt felelős minden tagjáért.

Duca: Az önk propagandájára felvonulnak a falvak lakosai, a nők és gyermekek, kik névtelen tömeget képeznek és akikért nem lehet felelősséget vállalni.

Az ülés folyik.

Minden kereskedő, gyáros és iparos csatlakozzék az AMITIÉ-rendszerhez

???

- Az Amitié fokozza és állandósítja az üzleti forgalmat
- Az Amitié új üzletfeleket akvirál és leköti az összes régiéket is.
- Az Amitié a leghatásosabb, legjobb és legolcsóbb reklám
- Az Amitié magának nem kér semmit, csupán a vevő-közönség lelkiismeretes, pontos és olcsó kiszolgálását legalább 2% kasszaskontóval
- Az Amitié hatalmas szervezete erejével vissza fogja téríteni az így adott kasszaskontót is.
- Az Amitié minden hónapban pénzt oszt ki a csatlakozott cégek nevében azok vevői között.
- Az Amitié-rendszer tagja sohasem veszíti el egy vevőjét sem, mert hasznát megosztja vevőjével!
- Az Amitié-rendszerhez való csatlakozás a megalakulásig a Sándor Ferenc könyvkereskedésben (Telefon 5 - 11.) jelentendő be. 1054

Négyszer mondott le a trónról Károly.

A kormány felhivatalos lapjának közleménye Károly volt trónörökös négyszeri lemondásáról. — Hogyan mondott le négy ízben a trónról az extrónörökös. — Hiteles adatok a lemondásról és annak előzményeiről.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A Manoilescu letartóztatásával felszínre került trónörökös kérdésben ma a kormány felhivatalos lapja szenzációs és hiteles dokumentumokat közöl. A Viitorul „Hogyan mondott le négy ízben a trónról Károly volt trónörökös“ címmel két oldal közli azokat az adatokat, amelyeket a kormány brossurába gyűjtve a parlament tegnapi ülésén a képviselők és szenátorok között szétosztotta. Bucuresti-i munkatársunkat különben a kormány illetékes szervei felhatalmazták arra, hogy a Viitorulban megjelent közlemény lapunkban is napvilágot lásson. E felhatalmazás alapján közöljük a Viitorul cik-

kének magyar fordítását, amely következőképen hangzik:

— A közvélemény teljes felvilágosítására és hogy egyszer és mindenkorra lehetetlenné tegyék Károly lemondásának pártpolitikai célokra való felhasználását, szükségesnek látszott egyes hivatalos okmányok és dokumentumok közzététele. A közvélemény épen Károly volt trónörökös leveleiből, de Ferdinand királynak Károlyhoz intézett leveleiből is megtudja majd állapítani, hogy ez a kérdés soha többé és senki által nem képezheti már diszkusszió tárgyát. Ime a dokumentumok abban a sorrendben, amint az események történtek.

Károly volt trónörökös első lemondása 1918-ban történt.

Első lemondás: Iasiban, 1918. szeptemberében. Iasiban, szeptember 2-án a trónörökös írásban lemond összes jogairól. Átlépi az ország határát Lambrinó asszonnyal együtt. Elhagyja a háboruban és vérben álló országot és elhagyja az összetartást, melyet az idők ekkor sokszorosan diktáltak, hogy külföldre meneküljön és ellenségeink segítségével, akik ekkor az ország egy részét megszállva tartották és Odesszában a legális formák figyelmen kívül hagvásával.

ellenséges bajonettek védelme alatt megesküszik.

Ferdinand király telve fájdalommal, egy közelében tartózkodó ezredeszt küld eltévedt fiához, azzal a misszióval, hogy hozza őt vissza. Ime az az instrukció, amellyel a király megbízottját ellátta:

Bikas, 1918. szeptember 6—19. Mielőtt felhatalmaznám arra, hogy erőszakhoz folyamodjak, győződjön meg arról, hogy nincs-e már semmi remény arra, hogy őt a reális utra való visszatérésre rá lehessen bírni. Az ő érdekében mutasson rá arra — még akkor is, ha elhatározását véglegesnek tartja. — hogy milyen szörnyű az, hogy családjával és országával való szakítása idegen földön történik, olyan szuronyok felügyelete mellett, melyet tegnap még ellenségeink hordoztak kezükben, Ferdinand.

Visszahozva őt az országba, Károly még mindig ragaszkodik szerencsétlen határozatához.

A csapás, ami a dinasztia érte, arra kényszeríti Ferdinand királyt, hogy koronatanácsra

hívja meg az összes pártvezéreket és meghallgassa véleményüket Károly első lemondásával kapcsolatban.

Averescu tábornok és Marghiloman úgy nyilatkoznak ezen a koronatanácscon, hogy el kell fogadni a lemondást és Károlyt azonnal el kell távolítani a trón utódlásától. Ilyen szigorúan ítélve, nem tartották őt az uralkodásra alkalmasnak. Averescu tábornok annál inkább ragaszkodott a lemondáshoz, mivel ismerte Károly háboru alatti magatartását. Egyedül

Bratianu Ionel védte Károlyt

és úgy vélte, hogy a trónörökös még nem elég érett. A monarchia folytonosságának megvédése érdekében Bratianu Ionel ellene van minden olyasminek, ami miatt az ügyre esetleg ne lehessen visszatérni és azt javasolja, hogy Károlynak adjanak gondolkodási időt.

Ferdinand király fiát hetvenöt napi fogásra itéli

és a büntetésének kitöltési helyéül Horaita községet jelöli meg. A szaloniki-i fronton történt öröndetes események azonban arra bírják a királyt, hogy megbocsásson fiának s hátralevő büntetését elengedi abban a reményben, hogy ha jó utra tért. Egyidejűleg Bratianu Ionelt megbizsa, hogy fiát keresse fel és beszéljen vele.

Ma, nagy Matiné az Erzsébet-mozgóban

délelőtt fél 12 órai kezdettel.
5 és 10 lejes helyárak.

SCHMIDTHAUER-Igmándi keserűvíz reggeli előtt fél pohárral langyosan használva megtisztítja a szervezetet a belekben képződő rothadós anyagoktól, élénkíti a mirigyek működését, felfrissíti a vérkeringést, megelőzi az érelmeszesedés és az öregégi elváltozások kifejlődését. ▲▲▲▲▲

Osztrák osztályversajáték!

100.000 sorsjegy! 50.000 nyeremény!
Számos óriási nyeremény!
Már egyetlen sorsjeggyel nyerhető

18.000.000
(Tízcsyok millió Lel.)
Jutalom és nyeremények:

12.000.000
6.000.000
2.400.000
1.800.000
1.500.000

és számos nyeremény összesen, több mint
egy negyed milliárd Lel.

Azonnali kifizetés készpénzben államilag van biztosítva.
Nincs nyereményilleték, általában semmiféle levonás!
Az összes sorsjegyek fele nyer!

Sorsjegyeket:
egész 800 Lel, fél 400 Lel, negyed 200 Lel
ajánl és küld a népszerű bankház

FRITZ DÖRGE

WIEN, I/A, Kärntner Str. 43.
Rendeljen a közeli húzóhoz lehetőleg
még ma, fizetés a sorsjegy vétele után!

Károly és Lambrino Zizi házasságának érvénytelenítése.

1918. október 31.—november 13. kelettel Bratianu Ionel, miután a király megbízásának eleget tett, missziójáról a következő levélben számol be a királynak:

— Megmondtam a trónörökösnek, hogy nem uralkodhat, ha ragaszkodik a házassághoz és hogy lemondása a trónról a dezertálással jelent egyet. Megmondtam neki, hogy az a tény, ha ellenség elől elmenekült volna, kevésbé volna az országgal szemben büns, mert sok tízezer katonára tudta volna őt helyettesíteni, de azzal, hogy a korona elől szökik, ez annyit jelent, hogy vesztelmes helyzetbe hozza a dinasztit és hogy senki más nem tudja a rá váró feladatot teljesíteni. Megmondtam neki, hogy hallgasson szüleiére és ne felejtse el, hogy a fiatalok mindig tanulhatnak és hogy a királyoknak erénye, ha valakit meghallgatnak. Az a véleményem, — végzi Bratianu — hogy az idők folyamán ki lehet őt hozni abból a hipnotikus hálóból, amelyben jelenleg van.

1919. január 8-án a bucaresti-i legfelsőbb semmitörvényszék megsemmisíti Lambrino Zizivel kötött házasságát, annak a nyilatkozatnak az alapján, amelyet Károly 1918. december 11-én adott. Ez a nyilatkozat így hangzik: „Nem ellenzem, hogy odesszal esküvőmet megsemmisítsék. Károly.”

Károly második lemondása hét hónap múlva mégis bekövetkezett.

Második lemondás: 1919. augusztus 1-én. 1919. augusztus elsején, vagis hét hónappal az esküvőjének megsemmisítése után, Károly a következő levelet írja Lambrino Zizinek:

Házasságunk megsemmisítésének ellenére, szüntelenül férjeudnek érzem magam.
Károly, Románia trónörököse.

Ezt a levelet ugyancsak ezen a napon egy másik levél követi, melyben ismét lemond a trónról. Károly ekkor levelet ír a királyhoz és az összes pártvezérekhez, melyben bejelenti, hogy lemond királyi jogairól. A királyhoz intézett levelében azt írja, hogy mint hű katonája az országnak, az akar továbbra is maradni és kéri a királyt, jelölje ki neki azt a helyet, ahonnan országa érdekében dolgozhatik.

Ekkor, hogy újból meg gondolási időt adjanak neki, a tiszai frontra küldik, ahol akkoriban a román hadsereg állott. Egyidejűleg Ferdinánd király a Monitorul Oficialban közölt levelében időelőttinek mondja a Károly lemondásáról szóló megjelent újsághireket.

A Monitorul Oficialban megjelent levélre mintegy válaszul, Károly levelet küld a tiszai frontról Bratianu Ionel akkori miniszterelnöknek, melyben csodálkozik a Monitorulban megjelent levélén és tiltakozik az ellen, hogy őt bábnak tekintés s akarata ellenére trónörökösnek tartásák. Bratianu Ionel válaszol és válaszában megjegyzi, hogy

a Monitorul Oficialban megjelent levelet a király maga szövegezte.

Ehhez a levélhez csatolva van Ferdinánd királynak Bratianu Ionelhez intézett levelének másolata, mely igen meleg hangon, teljesen akceptálja a Károlyhoz írt válaszevelet.

Lambrino Zizit végül is sikerül eltávolítanom.

Ferdinánd király akkor azt javasolja fiának, hogy menjen hosszabb külföldi tanulmányútra. Károly ellenkezik, majd szimulál, végül pedig azt állítja, hogy lögrugás érte a lábán és nem utazhat. Végül mégis enged és hosszú külföldi tanulmányútra indul Egyiptomba, Indiába és Japánba.

Harmadszor 1925. decemberében mondott le Károly.

Harmadik lemondás: Milánó—Velece, 1925. december hó. Ebben az időben közszájon forgott, hogy a trónörökösnek viszonya van egy aktív kapitány feleségével. Ez a nő

Lupescu kapitány felesége, Falk Eliz volt. A közbeszéd arra bírta a királyt, hogy fiát a viszony megszakítására szólítsa fel, mert az a királyi család presztizsén ejt csorbát. Ezt elősegítendő, Londonba küldi fiát, hogy ott őt Alexandra anyakirálynő temetésén képviselje. A trónörökös királyi atyja óhajára becsületszavát adja, hogy 1925. karácsonya előtt visszatér Londonból Romániába. Utközben azonban összetalálkozik Károly Lupescu asszonnyal és 1925. december 12-én a következő levelet intézte a királyhoz:

Kérem, hogy ezzel a deklarációval fogadja el lemondásomat a trónról. A királyi

Kossuth Lajos megjósolta Ausztria bukását

Legendák a turini remetéről, akinek szobrát most leplezte le a magyar főváros. — Miért voltak olasz állampolgárok Kossuth Lajos fia. Ibolya-csokor a „Generale Kossuth” koporsóján.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától). A régi, legendás idők egyik ismert magyar politikusa és újságírója, aki több ízben meglátogatta Kossuth Lajost Torinóban, most készíti emlékiratait. A memoárokból módunkban van néhány igen érdekes részletet közreadni, amik jellemző megvilágításba helyezik a száműzetésben élő Kossuth Lajost. Külön aktualitást ad a dolognak az is, hogy a napokban folyt le a nagy magyar hazafi szobrának leplezése és nemsokára sor kerül newyorki szobrának leplezésére is. Az emlékiratok írja Kossuthnál tett egyik látogatását az alábbiakban örökíti meg:

Látogatás a hontalan Kossuth Lajosnál.

— 1888-ban egy zarándokcsapattal jártam Olaszországban és ekkor felkerestem Torinóban Kossuth Lajost. Inas jelentett be és a dolgozószobában egy 86 éves agastyán fogadott bennünket. Kezet akartunk neki csókolni, de ő nem engedte. Fájdalmasan említettük meg, hogy gyermekei olasz állampolgárok. Bánatosan mondta Kossuth:

— Mit tegyenek? Páriák csak nem lehetnek. Valahová csak kell tartozniok. A magyar parlamentnek sikerült minket a hazából kiszakítani. Nekem már mindegy. Az én perceim meg vannak számlálva. De a fiaimnak van jövőjük. Nekik kell valahova tartozniok.

Kossuth a parlamentarizmus csődjéről.

A parlamentről szólva, ezeket mondta: — Ma már oda jutottunk Magyarországon, hogy — a hasonlat tulzott, de végeredmény-

család statutumai alapján kérem Felsőédeset, hogy adja hozzájárulását ezen visszavonhatatlan lemondásomhoz. Nehogy a jövőre nézve nehézségeket okozzak, kérem, adja hozzájárulását, hogy töröljenek a királyi család soraiból és kérem adjon nekem új nevet, melyet civil életemben használhatok. Lemondok összes igényeimről és mindenki nyugalma érdekében lemondok arról, hogy 10 éven belül visszatérjek az országba, anélkül, hogy a királytól felhatalmazást kapijak.

E lemondólevél következtében Ferdinánd király Milánóba küldi udvari miniszterét, hogy az fiát a lemondás visszavonására bírja és kérjen fiától írásbeli kötelezettséget arra nézve, hogy egész viselkedését megváltoztassa. Ugyanakkor Mária királyné és az egész királyi család levelekkel keresik fel, melyekben a lemondás visszavonására kérik. Minden kísérlet azonban hiábavalónak bizonyul. A trónörökös kitart elhatározása mellett és kijelenti, hogy elhatározását mindenkitől függetlenül tette és az visszavonhatatlan. El van határozva arra, hogy új életet kezdjen és senki és semmi nem változtathatja ezt meg.

A negyedik és visszavonhatatlan lemondás 1925. karácsonyán történt.

1925. december 28-án Károly Milánóból újabb levelet intéz a királyhoz, melyben kötelezi magát arra, hogy tíz évig nem jön be Romániába, sőt azután is csak a király, előzetes hozzájárulásával.

Ezután tartják meg a nevezetes december 31-iki koronatanácsot, mely után a január 4-iki parlamenti esemény következik, majd a király végrendelete. Időközben Károly még egy

levelet intéz Miron Christea patriarkához, melyben kijelenti, hogy saját akaratából és cselekedete teljes tudatában mondott le a trónról.

Mindezek tehát amellett bizonyítanak, hogy Károly lemondása végleges és visszavonhatatlan és erről minden diszkusszió felesleges. A kormány különben ezeket az adatokat burorába foglalta és a parlament tegnapi ülésén a képviselők és szenátorok között szétosztotta.

ben talán igaz — ha valakinek Magyarországon a kakasa elkukorékolja magát, a szomszédja mindjárt a képviselőházhoz fordul panaszával, hogy nem tud aludni és a kormánytól vár orvoslást.

— A parlamentarizmus lejárt a magát. Ez különben nem csak Magyarországon van így, de az egész világon, még Angliában is. Ámbár ott életbevágó kérdéseknél — mint pl. az irkérés — tudják magukat emancipálni a pártfegyelem alól. Talán szabad azt mondanom, hogy annakidején magamnak is jelentékny részem volt abban, hogy Magyarországon megteremtsem a parlamentarizmust. Bizony, bizony kezdem sajnálni!

— Egy újabb angol író, akinek a neve nem jut hamarosan az eszembe, a parlamentarizmusról szólva, azt mondja: — A középkorban arra törekedtek az emberek, hogy a fejedelmek hatalmának gátat vessenek, a közeljövőben a parlament ellen fog fellázadni az emberiség, mert ez nagyon belenyul a népek jogkörébe. Mert a parlamentek csak a kormányok végrehajtó eszközei. Pedig, ha visszatérünk az emberiség történetébe, Önök ép úgy tudják, mint én, hogy a kőbaltától a telefonig a kormányok semmivel sem járultak hozzá a népek jólétének emeléséhez. Mindig maga a nép segítette magát. Ma persze annyira bonyolultak a viszonyok, hogy kell egy vezető, de a kormányok kizsákmányolják helyzetüket és épen ezért magának a társadalomnak kell magán segítenie s nem a kormány gyámságára bízni magát.

!!! Fűtésre alkalmas !!!

elsőrendű gázkocsz

kapható előnyös áron:

FABRICA DE GAZ, ARAD

Gramofonok és lemezek

rendkívül nagyválasztékban és legolcsóbban 4438

HEGEDUS cégnél Aradon

HOLNAP, hétfőtől

Strogoff Mihály

világláger az „Erzsébet moziban“

Gyermekkoszik és székek legolcsóbban Hegedűs-cégnél Aradon.

„Ausztria bomlik“.

— Aztán meg — folytatta Kossuth — Magyarország virágzásának legnagyobb baja Ausztriával való házassága. Nem is házasság ez már, hanem sziámi ikerség. Pedig Ausztria bomlik. Épen most olvastam azokat a botrányokat, melyek az osztrák képviselőházban napirenden vannak. Minden nemzetiség másfelé húz. Ez nem vezethet jóra.

Kossuth, a nyelvújító.

Nagyon jellemző a következő is Kossuthra — írja visszaemlékezéseiben az említett memoáriró. — Kossuth az írók és publicisták elismert mestere félszázados irodalmi működése alatt, amikor a magyar nyelv az új szavak egész légiójával szaporodott, nem vett részt a nyelvújító munkában. Felhasználta ugyan a jóhangzású újításokat, de ő maga csak egyetlen új szót csinált. Ez a szó a: „tény“, (factum). A Pesti Hírlapban használta először és pár hónap alatt az új szó köztulajdonná vált. Igazán jellemző az akciók emberére, hogy egyetlenegy szót csinált és az is tény volt.

„Generale Kossuth“.

Részvettem a temetésén is — írja tovább. — Csendben, szinte titokban vitték a koporsót a lakásról a waldesi protestáns templomba. A ravatal azonban másnap mégis úgy festett, mintha egész Olaszország virágtermését rá akarták volna borítani. Nagy történelmi nevek viselői, államférfiak, írók, művészek, népek sorsának intézői küldték el virágaikat. Maga Umberto király is gyönyörű koszorúval fejezte ki hódolatát... És ugyanakkor, mikor az olasz király koszorúja megérkezett, egy szegényes, kopottas anyóka is benyitott a gyászoló házba, kezében egy kis ibolyakoszorúval.

— Ezt a szerény koszorút a „generale“ Kossuth ravatalára szeretném tenni — mondta elfogódottan.

— Ismerete? — kérdezték.

— Én nem, hanem a kisfiam.

— A kisfia?

— Igen. A Paolo. Most ötéves. Itt játszott mindennap a giardinóban. Mikor aztán délben hazajött, mindig hozott magával egy soldot. — Kitől kaptad? — kérdeztem tőle. — Egy öreg bácsitól — szólott a gyermek — aki ott sétál a kertben. Egy napon aztán láttam az öreg urat, aki a kisfiának mindennap egy soldot adott. Megtudtam, hogy az öreg ur: generale Kossuth. És mikor most olvastam, hogy meghalt és hogy olyan nagy ember volt, hát a fiam nevében eljöttem ezzel a kis ibolyakoszorúval. Kérem, helyezték el a ravatalára..

És a kis ibolyakoszorút elhelyezték Kossuth ravatalára. Umberto király koszorúja mellé...

A halott Kossuth utja hazafelé.

... Torinótól Budapestig tartott a gyászmenet. Ausztriában minden állomás le volt zárva, amelyen a koporsót yivő vonat áthaladt. Keserves volt nézni, mikor Prayerhofon az osztrák vasutasok letépték a gyászdrapériába borított magyar mozdonyról a fekete posztót. A magyar határon küldöttség várta a vonatot, gyászlobogóval és fekete fátyollal borított nemzeti színű zászlóval. Kossuth szomoru bevonulásának minden kis részletét megírta már a kegyelet. Én, mint szemtanúja, csak annyit tehetek hozzá, hogy Székesfehérvártól kezdve egész Kelenföldig a hosszú ut mentén a vasuti töltésen imádkozva térdelt száz meg százezer gyászoló hazafi.

ÖLTÖNY, felöltő, télikabát,
bőrkaabátok, iskolai egyenruhák
FÉRFI ÉS FIURUHÁK
vásárlása előtt tekintsük meg a
SZÁNTÓ ÉS KOMLOS-óég
kirakatait és dusan felszerelt
raktárát
ARAD, SZÍNHÁZ-ÉPÜLET. 5212

SZELLEMI MUNKÁSOK

kötelessége, hogy szervezetük működésének egyensúlyát biztosítsák. Az orvostudomány megállapította, hogy a leggazdagabb táplálkozás mellett is elveszithető a szervezet munkabírását, tetterejét és rugalmasságát, ha nem viszünk a szervezetbe elegendő vitamint, mégpedig nyers állapotban, mert a főzés rendszerint elpusztítja a vitaminhatóást.

ARNEA

vérképző és idegerősítő vitamintápszer

izletes, jóízű csokoládóban v. cukordragéban tartalmazza a szükséges vitaminokat, amelyek a szellemi frissességet biztosítják, az idegrendszert erősítik, a vért szaporítják és a közérzetet élénkítik.

Aki még nem ismeri, kérdezze meg orvosát.

Egy eredeti doboz ára 65.— lej.

Kapható minden gyógyszerárban.

Cluji operaénekesnő tragédiája Budapesten.

Próbaéneklés közben agyvérzést kapott s meghalt.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Izgalmas tragédia játszódott le tegnap délben a Réthy-féle színházi ügynökség helyiségében. Az irodában tegnap megjelent Lehmann Mária, a cluji opera régi, jónevű tagja, akinek a férje Clujon főmérnök és előkelő társadalmi állást tölt be és kijelentette, hogy Budapestre szeretne szerződni. Vele volt barátnője, Mihályi Margit, ugyancsak a cluji opera tagja. Réthy Pál, a színházi ügynökség tulajdonosa felkérte az énekesnőket, csináljanak próbaéneklést. Először Mihályi Margit énekelt, majd Legmanné-Lehmann Mária került sorra, aki rendkívül lámpalázasan, izgatottan énekelt. Közvetlenül az éneklés után nagyot sikoltott, kijelentette, hogy rosszul érzi magát, majd a következő pillanatban eszméletlenül esett össze. A kórházba szállították, ahol megállapítást nyert, hogy a próbaéneklés izgalmai agyvérzést okoztak nála, ami a halált idézte elő. A tragikus véget ért operaénekesnő cluji rokonait táviratilag értesítették az eseményekről.

Felépül az aradi új telefonközpont.

Elértekezlet az aradi kamarában. — Vasárnap a telefonelőfizetők tartanak gyűlést. — A bucaresti-i posta szakértői Aradon.

(Arad, november 12.) Ma este 6 órakor az aradi kereskedelmi és iparkamara nagytermében előkészítő értekezletre gyűltek össze az aradi pénzintézetek vezetői, a felállítandó új telefonközpont ügyében. Az értekezletet Marcus Mihály szenátor, kamarai elnök vezette be, aki ismertette a telefonközpont ügyében végzett intervencióit, amiket legutóbbi számunkban részletesen megírtunk. Azután kifejtette a kamarának általunk már ugyancsak ismertetett tervezetét az új központ felállítására. Ez a terv röviden a következő:

Az aradi kereskedelmi és iparkamara felállít egy modern, automata-telefonközpontot Aradon és erre a célra elkéri az államtól bizonyos időre a telefonelőfizetési, beszélgetési és berendezési díjak beszedési jogát. Amikor az új központot a fenti bevételekből amortizálta, a központ az állam tulajdonába megy át. A felállítást, egyáltalán a dolog kommersziális részét, maga a kamara intézi, csupán az állam műszaki közegei ellenőrzik a munkát.

A terv az értekezlet általános tetszésével találkozott, mivel ma már nyilvánvaló az, hogy arra, hogy az állam állítson fel új telefonközpontot, egyáltalán nem lehet számítani és világos az is, hogy ha most ily módon nem lehet megvalósítani az új központot, akkor a jó isten a megmondhatója, hogy mikor lesz új központja ennek a városnak, pedig a mostani Marinescu postavezérigazgató véleménye szerint is olyan rossz, hogy még muzeumba se való.

A dolog technikai részének ismertetése után, amiből kiderül, hogy az új központ felállítása 40—45 millióba kerül. Fejér Gábor vezérigazgató szólalt fel és kijelentette, hogy a maga, illetve az Erdélyi Hitelbank részéről hozzájárul a tervhez és ahhoz, hogy ha a kamara állítja fel az új központot, előlegezze esetleg 5 évre is az előfizetési díjat, hogy létrejöjjön az az alap, aminek birtokában a ka-

mara hozzáfoghat terve kiviteléhez. Hasonló álláspontot foglaltak el az értekezlet többi megjelentjei is.

Faragó Rezső vezérigazgató azt ajánlotta, hogy 3 évi előleget szedjenek be egyelőre az előfizetőktől, akikkel egy kötelező nyilatkozatot kell aláírni arra vonatkozólag, hogy ha a kamara az összeg befizetésére felszólítja őket, akkor a felszólításnak eleget tesznek. A három évi előleg 10—12 millióra rug, amivel hozzá lehet kezdeni a dologhoz. Az értekezlet is erre az álláspontra helyezkedett és hozzájárult ahhoz az indítványhoz is, hogy a kamara vezetősége az ügyet külön-külön is megtárgyalja a vállalatok, egyesületek és érdekelt testületek vezetőivel, hogy az akciónak feltétlen sikere legyen.

Holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor az aradi telefonelőfizetők tartanak gyűlést a kamarában ebben az ügyben és valószínű, hogy ez az ülés jelentékeny lépéssel viszi majd előre a megoldás felé a kérdést. Hogy maga az állam mennyire komolyan veszi a dolog megoldásának a kamara által proponált és a minisztérium által elvben már el is fogadott módját, arra legjellemzőbb az, hogy a bucaresti-i postavezérigazgatóság három műszaki vezetőmberre hétfőn már Aradra érkezik, a helyszíni szemle megtartása céljából.

Itt adjuk különben a kamara meghívóját a holnapi gyűlésre: Az új telefonközpont felállítása ügyében folyó évi november hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor, a kamara nagy üléstermében tartandó értekezletre az aradi kereskedelmi és iparkamara ezuton hívja meg az aradi telefonelőfizetőket.

**Holnap, Stregoff Mihály
hétfőtől**
világláger
az Erzsébet mozgóban.

H I R E K.

Estharang.

Felső csipkeláng . . . toronytűzhelyedről
 Beletellem rólad a szaladó élet
 örökké habzó rózsamelegét,
 andalító zsarát;
 fehér ércgalamb . . . szórjad a tollad
 s susogd szét magadról a csillagok szavát.
 Takard be homlokod kriptá-képeit . . .
 az odatetovált kuvikmadarat;
 ízetlen nyelvén egy csepp méreg a dal
 s ha iszik, egy egész tenger belehal.
 Ferit is onnan vitted egykor el,
 a tiszta multba fel . . . Ó, zsongó csalogány,
 így többé nem repülsz soha senkivel!

Hubert Péter.

— Hűvös, esős idő. A Meteorológiai Intézet jelenti: A depresszió megtartotta uralmát Európa felett. Főcentrumvidéke, amely tegnap nálunk is ritkán észlelt alacsony barométerállást okozott, Középoroszország felé tart és vele együtt a meleg hullám is tovább vonul Déloroszországba. Másodlagos képződményei azonban egyrészt Dánia és Belgium, másrészt Felsőolaszországban visszamaradtak. Hátsó oldalán a hideg poláris levegő eljutott a Kárpátokig. Francia- és Németországban a fagy-pont alá is süllyedt a hőmérő. Nálunk a feltűnő nagy enyheséget tegnap hirtelenül hűvös, csapadékos idő váltotta fel. Jóslat: Változékony hűvös idő, sokhelyütt csapadékkal s esetleg megélénkülő szelekkel.

— Elmaradt a maximálás Aradon. A város vezetősége mára maximáló-ülést tűzött ki, ami azonban elmaradt. Az elmaradás oka az volt, hogy a város vezetősége Oradea (Nagyvárad) és Timisoara (Temesvár) november havi maximális árait kérte át, hogy azokat is áttanulmányozhassa. A kért táblázatok még nem érkeztek meg és így a maximáló ülés néhány napos halasztást szenved.

— Szezonnyitó előadás a Minorita Kulturpalotában. A Minorita Kulturház impozáns nagytermének szép, színes üvegablakai már elkészültek és így most már semmi akadály sincs, hogy a kulturának ezt az új és kellemes hajlékát átadják a művészetpártoló közönségnek. A szezonnyitó estéje ünnepi keretek között november hó 27-én, vasárnap fog lezajlani. Bevezető előadásként Justh Jánosné olvassa fel Justh Zsigmond párisi naplóját, amely most szabadult fel a 30 éves tilalom alól. A kitűnő író hagyatékából való, eddig még ismeretlen és érdekes mű felolvasása irodalmi csemegének ígérkezik. Rétháti Kóvér Erzsébet, az Erdélyi Irodalmi Társaság tagja és Dálnoki Nagy Lajos, újabb verseiket fogják bemutatni. Alföldi Pálné operáriákat és műdalokat énekel, Szelle Károly dr. zongorakísérettel. Érdekes zenelátny lesz a tervezett csellókoncert, amelyet három csellón gróf Porcia Lajos, Fülöp és Fiedler Klára adnak elő. Az előadás utolsó számaként Fischer Aladár főgimnáziumi igazgató a gainai leányvásárról és a Gaina hegyvidékéről tart előadást. Jegyek 50, 30 és 20 lejese árban kaphatók Oláh Sándor könyvesboltjában.

Szörme bundáját a legolcsóbban csak a

„VICTORIA“

női confection divatházban veheti meg Arad, a Dáciával szemben.

— Meglopott aradi földbirtokos. Krisztyó Dezső aradi földbirtokos feljelentést tett a rendőrségen, hogy két értékes kocsitakaróját ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást.

A Blumenstein-afférban letartóztattak egy francia nagyiparost.

A magyar rendőrség is keresi a kötvényhamisító bankár magyarországi büntőrsait.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Sorozatos házkutatásokat tartanak a francia fővárosban a mind nagyobb botrányt adagadó kötvényhamisítás ügyében. A Matin és a Journal szerint egész pénzügyi csoport alakult Blumenstein üzleteinek lebonyolítására. A csoport egyik vezetője Jean Fallois nagyiparos, a Société d'Expansion Industrielle et Commerciale igazgatója, aki több fizetben volt társa a bécsi bankárnak.

Falloist az éjszaka folyamán, kihallgatása után le is tartóztatták. A párisi rendőrség most kérni fogja a bécsi rendőrséget, vizsgálja meg, hogy Blumenstein milyen bankokkal volt Bécsben összeköttetésben. Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a bankár büntőrsai között Reynald szenátor és Dauville francia fürdő polgármestere van, annál is inkább, mert Reynald Doumergue elnök barátai környezetéhez tartozik.

A berlini jelentések szerint Blumenstein körülbelül 100.000 kötvényt csempészett ki Párisba. A budapesti jelentések arról számolnak be, hogy a rendőrség figyelme Keller István tőzsdeügynök szerepére terelődik. Keller a multban az utódállamokban számos állampapírt vásárolt és az eddigi nyomozás szerint eltávolította a felülbélyegzést és a kötvényeket külföldön értékesítette. A nyomozás azt igyekszik kideríteni, mivel állott Keller összeköttetésben és nem dolgozott-e együtt Blumensteinekkel.

— Berlini operaénekes balesete. Berlinből jelentik: Sulyos baleset érte Bohnen Mihály operaénekest egy filmfelvétel alkalmából. Bohnennek a filmdarabban előírás szerint egy ajtót kellett kinyitnia, amelybe egy üvegablak volt beleillesztve. Az ajtó kinyitása alkalmával az üveg kiesett és csontig bevágta az operaénekes bal alsókarját, átvágva tüdőerét. A nagy vérvesztésesség következtében Bohnen a kórházba szállítani.

— Eljegyzés. Leitmann Jenő (Arad), a Lomási Erdőipar r. t. tisztviselője eljegyezte Löwy Bözsikét Kisjenőről. (Minden külön értesítés helyett.)

— Házasság. Folyó hó 14-én, holnap este 7 órakor a helyi evangélikus templomban tartja esküvőjét Dénes Béla evang. h. lelkész és Sohlmann Irén Amalie.

— Az orosz kommunistapárt kizárja volt vezetőit. Moszkvából jelentik: A kommunistapárt központi irodája az ország különböző részeiből beérkezett követeléseknek engedve elhatározta, hogy Trozskijt, Zinovjevot, Kamenevet és az ellenzék többi tagjait kizárják a pártból. Valószínű, hogy ez a határozat Radzkekre is vonatkozik. A központi végrehajtó bizottság előreláthatólag jóváhagyja a határozatot.

NŐI FELÖLTOK

legolcsóbban

PLESZ cégnél kaphatók

a színház hátsó bejáratával szemben.

— Elfogott betörők. Ciohan Pascu mondorlaci lakos feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy a napokban egy éjszaka három férfi és egy nő behatolt házába és a szobákat felkutatva, nagymennyiségű ruhaneműt loptak el. A ház lakói, akik észrevették a betörést és a tettesek üldözésére siettek, pontos személyleírást tudtak adni a betörőkről. A rendőrség a személyleírás alapján ma letartóztatta a tetteseket Kovács József, Kovács János, Rácz Mihály, Trulka Juliska személyében. A letartóztatottak beismerték, hogy a betörést ők követték el és a lopott holmit eladták. Átkisérték őket az ügyészség fogházába.

A Milliók Naptára

az egyetlen forgalomban levő 1928-as naptár, mely hibátlanul közli az ünnepeket, az utolsó hivatalos adatok alapján készült és így teljesen megbízható. Mielőtt naptárt vásárol, kérje a

Milliók naptárát és a 6189

Milliók gazda és munkás naptárát.

— A megszökött árvaház zavaros meseje. Ma hajnalban az aradi állomás harmadik osztályú várótermében feltűnt egy tizenéves évesnek látszó fiú, aki tegnap este óta várakozott a helyiségben. Egyik rendőr igazolásra szólította fel és a fiú, aki Ungurean Constantinnak mondta magát, azt állította, hogy nagynénjével Rahoveimegye egy kis falucskájából jött Aradra és nagynénje tegnap este elment az állomásról és nem tért többé vissza. A rendőrség gyanusnak találta a zavarosan elmondott mesét és a fiút egyelőre őrizetbe helyezte. Az a gyanu, hogy az ineni (borosjenői) árvaházból szökött Aradra, mert az árvaház igazgatósága jelentette a rendőrségnek, hogy onnan két növendék eltűnt és megállapították, hogy mindketten Aradra szöktek. A rendőrség ebben az irányban megindította a nyomozást.

— Dr. Moldovan György rendelőjét át helyezte Str. Gh. Ionescu 17. (Gr. Károlyi-ucca)

— Budapesti magántisztviselő betörése. Budapestről jelentik: Vakmerő rablást követtek el tegnap este. Csirke Adám budapesti magántisztviselő esete, kapuzárás után besurrant a város közepén fekvő Károly-körút 3. számú bérpalotába, ahol feltörte a Phoebus biztosító társaság irodájának ajtaját. Miután a kasszában nem talált semmit, áttörte a falat és behatolt a szomszéd Illés és Balog textilcég raktárába, ahol többszázmillió értékű textiláru volt felhalmozva. Itt lefeküdt aludni. Hajnalban, hat óra után feltolta a redőnyöket, cinkosával, Katona Antal gépkezelővel társaságot hozott és a járókelők szemeláttára, mintha a cég szállítaná, felrakatta az árut és a Teleki-terre hajtattott. Itt Kelemen István napszámos segítségével poton áron adogatta el a drága árukat. Egy közelben levő detektív végre gyanút fogott és kérdőre vonta a társaságot. Rövid vallatás után kiderült a vakmerő betörés. A három cinkost az ügyészségre kísérték.

— Amikor arcszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és felfuvódás kinozza, amikor nehéz álmok, epepangás, gyomorfájás és fejnyomás gyötri, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éngyomorra 1—1 pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet inni. Az 6- és úvilág orvosai azért rendelik a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullét okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. Kapható gyógyszerüzletekben, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Soffőrvizsga Aradon. Az aradi rendőrprefektúra közli, hogy a legközelebbi soffőrvizsgát nem tizenötödikén, hanem huszoneketedikén tartják meg. A vizsgára jelentkezők kérelmeit november huszadikáig fogadja el a rendőrség közlekedési ügyosztálya.

— Kiss Rózsa táncitanítását e hó 19-én este 9 órakor megkezdte a Krispin-teremben. Beiratkozást elfogad Str. Bratianu No. 12.

Az összes modern kézművességek és iparművészet technikáit tanítja: Str. Ioan Calvin 6. l. em. 4 a

— Újságpapírt, régi kopirkönyvet vesz Kerpel.

— Az osztrák osztalysorsjáték szenzációja, hogy 50.000 nyeresémet sorsolnak ki több mint 260 millió lej készpénzben és hogy a sorsjegyek fele okvetlen nyer. Az elérhető legnagyobb nyeresemény egy sorsjeggyel 18 millió lej. A jutalom 12 millió lej, a főnyeresemény 6 millió lej, minden edő és levonás nélkül. A nagy érdeklődésre való tekintettel a megrendeléseket nem tanácsos halasztani. Mindenki anyagi viszonyaihoz mérten vehet részt a játékban. Hivatalos árak költséggei együtt: egy egész 800 lej, egy fél 400 lej, egy negyed 200 lej. Rendelések Fritze Dörge bankházához, Wien, 1/A., Kärntnerstrasse 43. intézendők.

— A repülőtéri földek bérbeadása. November 15-én az aradi helyőrség parancsnokának a Vicentiu Babes (Kiss Ernő) uccában levő helyiségében árverést tartanak a repülőterén levő husz katasztrális hold termőföld bérbeadása tárgyában. Az árverésre vonatkozó ajánlatokat zártan kell benyújtani. A feltételeket naponként délelőtt 10 és 12 óra között lehet megtekinteni a helyőrség parancsnokánál.

AKI OLCSON AKAR JO NŐIKABÁTOT

az **MENCZERHEZ** menjen vásárolni
csak

ARADON, a volt Széchenyi malom mellett, 1043

— Schillingger Baba tánciskolájában kedden este 9 órakor felnőttek részére colon kezdődik Str. Marasesti (Kossuth-) 2. földszint balra. Beiratkozás ugyanott.

Könyvtárt, festményt, hegedűt vesz Kerpel.

— Missis Maud a kiváló gondolatolvasónő a Bulv. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 31. szám alatt fogad egész nap. Már a belépésnél nevének szólítja önt.

Elnéptelenedik Arad.

A születések száma évről-évre csökken. — Az aradvárosi egészségügyi bizottság ülése.

(Arad, november 12.) Ma délután ülést tartott az aradi egészségügyi bizottság dr. Cucu Vazul városi főorvos elnöklétével. A szokásos jelentések és kisebb ügyek elintézése után rátértek az aradi izraelita hitközség ingyenes ambulatóriumának kérdésére, amelynek felállítását a bizottság egyhanguan approbálta. Ezután igen érdekes jelentést terjesztett elő dr. Cucu városi főorvos, aki egészségügyi statisztikát készített a háboru előtti és a háboru utáni öt évről, hogy megállapítsa, hogy milyen arányban haladt Arad közegészségügye a háboru óta.

A statisztika elsősorban a születések fokozatos csökkenését állapítja meg. 1909-ben 1370 születés volt, 1909—13-ig összesen 6707 születés volt, míg a háboru után 1921-ben már csak születést könyveit el és 1925-ben már csak 868-at. Az 1921-től 25-ig szóló öt év alatt pedig összesen 5050 születés volt. A jelentés ennek okait a kultúra előrehaladásában, a felvilágosodottságban, azonkívül a súlyos gazdasági viszonyokban, munkanélküliségben, kis fizetésekben és lakáshiányban látja. Rendkívüli módon elszaporodtak a titott műtétek, ami viszont a szülésznők számának emelkedését ered. Egy tény, az egyke és egyse rendszer alaposan mutatja hatását a statisztika rubrikáin. Ami a halálózást illeti, abban is csökkenés állott be, ha nem is oly nagyarányú mint a születésekénél. 1909-ben 1340 halálózási eset volt, míg 1925-ig ez a szám 1032-re esett. A csökkenés itt is fokozatos.

A betegségek által okozott halálesetek szintén nagyban csökkentek az utóbbi években, ami annak tulajdonítható, hogy 1912. óta több diszpenzárriumot, kórházat, szanatóriumot vagy ambulatóriumot létesítettek. Így a leggyilkosabb kór: a tuberkulozis által okozott halálesetek is csökkentek a kezelési lehetőség következtében. 1909-ben 224-en haltak meg tuberkulozisban, 1910-ben 241-en, 1909-től 1913-ig 1191-en. Ezzel szemben 1921-ben már csak 168-an, 1925-ben pedig 148-an haltak meg ebben a pusztító kórban és 1921-től 1925-ig összesen 911-en estek áldozatául. A nagy propaganda, amelyet a tuberkulozis leküzdésére fejtettek ki, már jótékonyan érezteti hatását és minden évben sikerül csökkenteni a halálózásokat. Erődekes jelenség, hogy átlag ugyanannyi nő hal meg ebben a betegségben, mint férő és így százalékosan kifejezve a meghaltak 45 százaléka nő volt a háboru előtt, míg a háboru után 41,5 százalék.

A jelentés még több érdekes statisztikai adatot sorol fel, amelynek végén azt a megállapítást teszi, hogy Arad közegészségügye javult az utóbbi esztendő alatt és a háboru előtti évekkel szemben határozott javulást mutat. A statisztikát a bizottság helyesléssel vette tudomásul és az ülés ezzel véget is ért.

Érdekességek a Manoilescu-tárgyalásról.

Hatvan védőügyvéd és tizenhárom ügyész. — Manoilescu főlényes magatartása. Védők kemény pergőtűze. — Ki az áruló? — Hogy kapta a pofonokat Papacostea?

(Az Aradi Közlöny búcsúest-i tudósítójának telefonjelentése). A hadbírószék tárgyalóterme csak alig tíz méter széles és ebben a szűk teremben van összehúszolva a hatvan védőügyvéd, a rengeteg külföldi újságíró és az egész hadbírószék apparátus. Négy izben igazolnak le bennünket, míg feljutunk a tárgyalóteremig és közvetlenül a tárgyalóterem bejáratánál, még egy nagyon udvarias százados kéri el tőlünk az igazolványainkat. A védőügyvédek hosszú fapadokon ülnek. Ott ül az egyik pad szélén Otetelesanu, az Averescu-kormány kamarai alelnöke, mellette ül Trancu Iasi volt munkaügyi miniszter és a többi védőügyvéd is, mind a politikai élet nevezetesebb reprezentánsa. Három katona jön most be a terembe könyvekkel, iratokkal megrakodva, a katonai ügyész asztalára rakják le az iratokat. Megjelenik Carapancea ezredes, az ügyész és tizenkét hadbíró-ügyész követi. Ha Manoilescunak harvan védője lehet ezen a tárgyaláson, akkor a tizenkét — illetve a főügyéssel együtt a tizenhárom ügyész is teljesen érthető. Végre megnyílik a bírósági szoba ajtaja, bevonul a bíróság és a hosszú asztal mellett elfoglalják helyeiket. Az asztal közepén ül Vladescu ezredes elnök, két oldalán két őrnagy hadbíró és az asztal két szélén két kapitány.

— Vezessék be a vádlottat, — mondja az elnök.

Neve: Manoilescu, foglalkozása: mérnök is...

Egy őrnagy kíséretében lép a terembe Manoilescu. Barna uccai ruhában van. Mosolyogva lép az elnöki emelvény elé, nyugodt, biztos mozdulattal fordul meg és végigpillant a hatvan védőügyvéd során, aztán a közönség részére fenntartott padosorokat nézi végig. Még mindig mosolyog. Utóljára a kamara egyik ülésén láttuk Manoilescut, akkor is hasonló testtartással, mosolyogva nézett végig a karzatokon, de akkor még pénzügyminiszteri államtitkár volt és mindenki benne látta a jövő politikusát. Ő volt az egyetlen az Averescukormány tagjai között, aki egy több mint három órás beszédében a legélesebb támadást intézte a liberálistárpárt ellen, akkor is mosolygott, és mosolyogva vádolta a két Bratianu-testvért, de az akkori mosoly egy győzelmes politikai főlénye volt, a mostani mosolyva mögött azonban az ilavai fegyház öt napi magánya fedezhető fel.

— Mi a neve? — kérdezi az elnök.

— Manoilescu... hangzik a válasz. Nem Mihai Manoilescu, hanem csak így röviden, egy szóban: Manoilescu. A kezeit a csipőjére teszi és magasan emléz a bíróság feje felett.

— Hány éves?

— Harmincöt.

— Foglalkozása?

Egy pillanatig gondolkozik, mielőtt felelne. A szája szögletében még mindig meghúzódik az előbbi mosoly.

— Mérnök is, mondja a vádlott.

Manoilescu leül és a jegyző olvasni kezdi a tanuk névsorát.

— Ionel Bratianu, miniszterelnök.

— Nincs itt.

— Barbu Stirbey herceg.

— Nincs itt.

— Duca befügyminiszter.

— Nincs itt.

— Hohenzollern Károly.

— Nincs itt.

Csukott autón viszik Manoilescut a ilavai fegyházba.

És a harminchétf tanu közül csak öten felelnek. A többi tanu nem jött el. Jorga professzor, aki tanuak is be van idézve és a védőügyvédek listáján is szerepel, kijelenti, hogy nem óhajt mint tanu szerepelni és átül a védőügyvédek közé.

A védők sorából most felemelkedik Pompiliu Ioanitescu, a nemzeti-parasztpárt egyik vezére, aki kéri a hadbírószéktől, hogy az összes

tanukat kötelezze a megjelenésre. Miért nem jött el Ionel Bratianu és Iol van Duca? Ezt a pert nem lehet letárgyalni addig, míg az összes tanuk meg nem jelennek. A védelem követeli Hohenzollern Károly beidézését is...

Manoilescu maga elé néz, már nem mosolyog. Az arcán látszik, hogy a tanuk távolléte nagyon kellemetlenül érintette, végig sámitja a homlokát és látszik rajta, hogy el akarja tűzni a feltolakodó kellemetlen gondolatait. Aztán megint mosolyogni próbál és érdeklődve fordul Ioanitescu felé, aki most a hadbírószék illetékességét vitatja.

— Nincs most háború, mondja a nemzeti-parasztpárti vezér, miért ítélkezik egy polgárember felett hadbírószék?!

Hosszu beszédben válaszol az ügyész, Bucurestiben még mindig statáriális állapot van, mondja és a törvényeket idézi, melyek ezt az állapotot elrendelték. A bíróság visszavonul és félég órákor kihirdeti a bíróság az eredményt. Három szavazattal kettő ellen a bíróság illetékesnek mondta ki magát.

Tíz perc múlva egy csukott autó száguld a ilavai fegyház felé, a volt pénzügyminiszteri államtitkárt viszik vissza a fegyházba, a tárgyalást holnap reggel folytatják.

Ki jelentette fel Manoilescut?

Bucurestiben már napok óta suttogták, hogy Manoilescut a hatóságoknál Papacostea a posta volt vezérigazgatója, Averescu generális politikai titkára jelentette fel. Az Adeverul mai száma erről az eddig titokban suttogott hírről részletes tudósítást közöl. Manoilescuné lakásán több politikus gyűlt össze és a többiek között megjelent Papacostea is. Manoilescuné odafordult Papacosteához:

— A férjem érkezéséről csak harman tudunk, Averescu generális, én és ön. A generális kétségtelenül nem volt áruló, én szintén nem lehettem és így csak ön lehetett az, aki a hatóságoknál feljelentette Mihályt.

És az energikus asszony ott az összegyűlt vendégek előtt kétszer pofonütötte a férje — egyik legbizalmasabb barátját. Vajjon megérdemelte-e Papacostea ezt a nem mindennapos fenytést? Tény az, hogy Papacostea Averescu generális politikai titkára — a liberális párt segítségével nyerte el a durosiori mandátumot.

APOLLOBAN d. o. 1/2 12-kor

MATINE

Fekete hegyek királya

Harry Liedtkével

5, 10 és 15 lejes helyárakka!

Osszehívták

Aradváros tanácsát.

A novemberi tanácsülés programja.

(Arad, november 12.) A permanens bizottság ma délelőtt állapította meg a november 18-án és 19-én tartandó tanácsülés programját, amely a következő lesz: 1. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Különböző hitelek nyitása. 3. A város részére szükséges 6 vaggon zab beszerzésére kiírt árlejtés jóváhagyása. 4. A permanens bizottság javaslata, hogy az eltávozott dr. Monay Ferenc minorita plébános helyére a katolikus hitközség delegáltjaként dr. Lakatos Ottó plébánost nevezzék ki Arad tanácsába. 5. Az elavult pénztárvizsgálat eredményének jóváhagyása. 6. A prostitúcióról, a köztisztaságról és a tüdőszanatóriumról szóló szabályrendeletek második olvasása. 7. Indítványok és Interpellációk. 8. Az ülés bezárása. A hírfelnyújtások között szerepel az aradvárosi nyugdíjasok már régen esedékes nyugdíjkülönböztetének a kifizetése is.

Irodalom és művészet

Két aradi festőművész.

Sima Dezső és Schweitzer József kollektív képképzőművészeti kiállítása az aradi Kulturpalotában.

Ma délelőtt nyílt meg az aradi Kulturpalota kiállítási termében két aradi festőművész: Sima Dezső és Schweitzer József kollektív képképzőművészeti kiállítása. A terem nagyobb részét Sima Dezsőnek pompás pasztelljei foglalják el. Sima Dezsőt nem kell bemutatni az aradi műértők közönségnek. Az aradi katolikus gimnázium kiváló tehetségű, művészelköltő tanára több kiállításon beigazolta már kivételes képességeit és azok az alkotásai, amelyekkel most lép a nyilvánosság elé, csak jelentős mértékben öregbíthetik eddigi sikereit. Szinte csodálkozunk kell azon, hogy egy ilyen kiváló művész ugyaszólván eltemetkezik itt Aradon, amely mégis csak vidék és nem kér magának megérdemelt helyet a nagy fórumon az elsők között. Hatvankilenc képpel szerepel Sima Dezső ezen a kiállításon. Figurális alkotásai közül az „Édes anyám” és a „Fiataltanya” érdemelnek különös figyelmet és roppant kedves alkotás a „Munka után”. Tájképei közül a „Téli alkony” ragadja meg a szemléltető fölényes színezésével, meg a „Nyári délután a Tátrában”. Pompás tarkasága a „Vásár” című képe, amely mozgalmasságával gyönyörködteti a szemlét.

Schweitzer József — aki szintén a katolikus gimnázium tanára — olajfestményeket állított ki és az első pillanatra megállapítható, hogy ugyancsak kiváló művésszel állunk szemben, aki főleg a tájképek mestere. Műveinek nagy része Nagybányán készült. Legszebb és legértékesebb közülük a „Naplemente a Boditavon”. Mély színek, páras, megkapó alkonyi hangulat emelkedik ki a keretből. Utána talán a „Juliusi napsütést” emelhetjük ki keresetlen, meleg színeivel, valamint a „Szénás kertben” c. vásznat. A virágcsendéletek közül a „Labdarózsák” c. kép plasztikus megalkotása emelhető ki, de fel kell említeni a „Chrysanthemumot” is. A két kiváló aradi művészember jelentős értéket reprezentáló képképzőművészeti kiállítása, amely 23-ig marad nyitva, mindenesetre a legnagyobb figyelmet és érdeklődést érdemli meg. (y)

* A cluji román opera műsora a következő: Vasárnap: Fidelio. Hétfőn: Troubadour. Kedden: Alarcosbál.

* Az aradi városi színház heti műsora. Vasárnap, hétfőn és kedden: A cluji román opera előadása. Szerdán: Édenkert, vigjáték. (A. bérlet.) Csütörtök: A legkisebbik Horváth-lány, operett. (B. bérlet.) Péntek: Masa pénzt keres, vigjáték. (C. bérlet. Szepessy Edith fellépte.) Szombat délután: Annabál, operett. (Féjaru ifjusági előadás.) Este: Ripp van Winkle, operett. (Róna Dezső felléptével.) Vasárnap délután: Borcsa Amerikában, operett. Este: Cirkuszhercegnő.

* Anyegin. (Csajkovszkij-bemutató Aradon.) A nyáron a Fidelio volt a cluji Opera főeseménye, most Csajkovszkij Anyeginje. A nagy orosz muzsikusként operájának megejtő varázsa zsufolt házat hozott össze és mindvégig viharzó lelkesedés adott ünnepi fényt az előadásnak, amely méltán ki is érdemelte a tetszésnyilvánítások spontán, kitöréscit. Az egyénekenkénti elismerés előtt az összhang, a bámulatos harmónia óraműszerűen való dolgozását kell kiemelni, amely már magában véve is sikert hozott. Ehez járult az egyes szereplők precíz teljesítménye, amely a maga egészében kibontakoztatta az Opera nehézsős műsordarabjainak nagyszerű tolmácsolását. Az egyének élén Nestorescu Mimi állott. A legtisztább csengő szoprán, mely magasan szárnyal és fáradhatatlanul győz minden áriát. Finom frazirozó tehetség, játéka kifejező erő. Levéláriájában csillogott legjobban. Pop Lya énekelte Olgát, jól ismert művészelete jegyében. Bugó altja most is lebilincselte. Sochulsky N. természetes erejű baritonja, előkelő modorban felfogott játéka

vitte diadalra a címszerepet. Andreescu I. tenorja kissé fojtott. Ujeicu C., Ducu A. aszonny és Donabidovici A. kisasszony alakításai mintaszerűek. Ligeti Pál és Ghedeleanu primaballerina ezuttal is brilliroztak. Doubrawsky Stanek biztosította az orosz zenetitan muzsikájának hű érvényrejutását. Meleg tapsok, ünnepi hangulat volt karakterisztikája az estnek. (s.)

* Aradi zeneszerző black-bottomja. Szegő Nándor, az aradi zeneszerző neve nem ismeretlen az aradi közönség előtt. A tavalyi szezonban szeriöz tangó-kompozícióval vonta magára a figyelmet, ezidén black-bottomja lesz szélteben-hosszában elterjedve. Nagyszerűen pattogó, tipikusan mai muzsika Szegő Nándor black-bottomja: a Tedd rá...!, amelynek pompás szövegét Békeffy László, a híres pesti kabarékomikus írta. Szegő Nándor új szerzeménye kétségtelenül értékes ajándék az idei szezon táncoló közönsége számára. A black-bottom a budapesti Harnos László és Társa-cég kiadásában jelent meg.

Román opera.

Ma, vasárnap este 7,9 órakor

FIDELIO

Beethoven operája, Aca de Barbu, Lya Pop, Dobranskaia, Marino Niculescu, Soculski, Chioideanu felléptével.

Karmester: Doubrawski.

Leonora III. nyitány.

Holnap, hétfőn

TRUBADUR

Nestorescu, Lya Pop, Apostolescu, Soculski, Ujeicu felléptével. Nagy balett! Fényes kiállítás!

* Vendégfellépés az aradi színházban. A jövő hét péntekjén egy bájos, fiatal színész, Szepessy Edith lép fel az aradi színpadon. A fiatal művésznő a temesvári színház tagja volt és igen szép sikereket aratott prózai műfajokban. Szepessy Edith a „Masa pénzt keres” című mulatságos francia vigjátékban fog debütálni az aradi közönség előtt.

* Fidelio a román Operában. Ma, vasárnap este Beethoven, a nagy zenetitan egyetlen operáját játssza el a nagyszerű cluji együttes, amelyet az előző két este valósággal tombolva ünnepele a színház roszakásig megtöltött, lelkes közönség. Az opera főszerepeit Aca de Barbu, Dobranskaia, Marius Niculescu, Ujeicu és Chioideanu éneklék. Különösen a kórus teljesítményére hívjuk fel a közönség figyelmét, amely ebben az operában utólérhetetlen produkál. A zenekart Doubrawski karmester vezényli. — Holnap, hétfőn este Verdi egyik legszebb operája, a Trubadur van műsoron. Nestorescu, Lya Pop, Apostolescu és Sokulski felléptével. Karmester Bobescu, Ligeti és a balet. — Kedd este bucsuelőadásként Alarcosbál kerül színre, Aca de Barbu, Dobranskaia, Marius Niculescu, Sokulski és Ujeicu felléptével. Gyönyörű kiállítás, pazar kosztümök, nagy balet. Az előadások iránt a megszokott nagy érdeklődés nyilvánul meg.

* Dohnányi-jubileum Aradon. A legbensőségesebb és legizlésebb zongoraművészt, Dohnányi Ernőt születésének 50. és művészi pályájának 30. évfordulója alkalmából mindenütt osztatlan elismeréssel ünneplik. Dohnányi az egész világ zeneértőinek dédelgetett kedvence, aki 60—80 koncertet ad egy szezonban és hangversenyeinek jegyeit mindig és mindenütt elkapkodják. Aradi ünnepélyes jubiláris hangversenye nov. 23-án lesz a Kulturpalotában.

ERZSÉBET MOZGO.

Ma, vasárnap d. u. 3, 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 1/2, 10-kor utóljára
Premier!

Harry Hiel mesterdetektív bravurjai

A halál cimborái

filmremekben. —: Eredeti boszniai felvételek.

Holnap, hétfőn d. u. 5, 7 és este 9 órakor

STROGOFF MIHALY I. rész

a legmonumentálisabb film, szenzációs világláger.

Rendes olcsó helyárak. :: Kibővített zenekar.

* Róna Dezső fellépte. Róna Dezső volt szinigazgató, a kiváló operaénekes, kinek zenegő baritonjában már annyiszor gyönyörködött az aradi közönség, a jövő hét szombatján vendégként lép fel a színházban. A kiváló énekművész ezuttal Planquette klasszikus operettjében, a „Ripp van Winkle”-ben fog fellépni, amelynek címszerepe egyik legnagyobb sikerű alakítása. A színtársulat nagy ambícióval készül a szombati előadásra, amely a régi operettek fénykorát fogja egy estére visszaváraszolni. Róna Dezsőn kívül a társulat legjobb erői vesznek részt a szombati reprizen.

* Rákosi Jenő nyolcvanöt éves Budapestről jelentik: Néhány nap múlva ünnepli Rákosi Jenő, a magyar újságírás nesztora 85-ik születésnapját. Ez alkalommal meleg ünnepségben részesítik a kiváló magyar publicistát.

* Az aradi Vöröskereszt Egylet műsoros délutánya. Az aradi Vöröskereszt Egylet, amelynek tudvalevőleg dr. Botis Tivadarné az elnöke, a tüdőbeteg gyermekek javára, holnap, vasárnap délután 5 órakor konferenciát tart a Kulturpalotában. A konferenciát nívós műsor követi, amelynek keretében fellép az itt időző cluji Opera egyik tenoristája és baritonistája, akik áriákat fognak énekelni. Kivülük szerepelnek még Éghy Ghyssa táncművész és növendékei is.

GALSWORTHY, FORSYTE SAGA MAGYARUL

Sándor Ferenc könyvtárlésében Arad.

* A Broadwayból, a legújabb színpadi szenzációból már megkezdődtek a színpadi próbák Mészáros Béla vezetésével. Ez a tipikusan amerikai darab a világvárosi színpadok vonzó műsordarabja és bizonyos, hogy nálunk is sokáig fog a közönség érdeklődésének középpontjában állni.

* Sima és Schweitzer képképzőművészeti kiállítása nyitva a Kulturpalota kistermében.

* Két operettrepriz lesz a színház legközelebbi érdekessége. Először Lehár világhírű operettje, a Vig özvegy kerül színre a legjobb szereposztásban, azután a nagyszerű Kálmán-operett, a Cigányprimás kerül műsorra, ugyan csak gondos szereposztásban és kiállításban. Mindkét operettből javában folynak a próbák.

Mozi.

xx Strogoff Mihály világláger az Erzsébet moziban. Az egész város közönsége lázas érdeklődéssel várja az Erzsébet-mozgó világ-sikert aratott új műsorát. Holnap, hétfőtől Ivan Mosjoukinnal a szenzációs főszerepben Strogoff Mihály filmremekmű kerül vetítésre. A monumentális darabot nagy anyagi áldozatok árán sikerült megszerezni az Erzsébet mozi igazgatóságának, amely mindenkor csak a legkiválóbb filmalkotásokat mutatja be a közönségnek. Elismerésre méltó cselekedet, hogy a káprázatosan szép képet az Erzsébet mozi igazgatósága rendes olcsó helyárakkal mutatja be és ezáltal a legszegényebb osztálynak is alkalmá nyílik ebben a felülmúlhatatlan képben gyönyörködni. A filmet kibővített zenekar kíséri. Tekintettel arra, hogy a közönség valósággal ostromot rendez a jegyekért, az elővételi pénztár már d. e. 10 órától nyitva van.

Urániában ma délelőtt
nagy MATINE. BAVU orosz dráma
5, 10 és 15 lejes helyárakkal.

Leszállított
olcsó hely-
árakkal

Harry Liedtkével

Fekete hegyek királya
ma, vasárnap az Apolloban.

Az előadások 3, 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 9-kor kezd.

Leszállított
olcsó hely-
árakkal.

Legszebb divatflanelok, bársonyok, szövetek érkeztek!

Record

divatárház
Str. Eminescu
(Deák F.-u.) 15.

Arai utólérhetetlenek!

KÖZGAZDASÁG.

Bizonytalan az Ipar- és Népbank szanálása.

A betétesek egyrésze még mindig nem írta alá a kívánt nyilatkozatot. — A szanálásra vállalkozó aradi pénzügyeztetek a visszavonulás gondolatával foglalkoznak.

(Arad, november 12.) Az Ipar- és Népbank ügye már hónapok óta Damokles-kardként függ az amugy is nyugtalan aradi pénzpiac felett. Az intézet betéteseinek nagy tömege állandóan a csődtől retteg, amelyet ugyilátszott, az aradi pénzügyeztetek közbelépésével már-már elkerült ez a jobb sorsra érdemes bank. Megalakult a felszámoló bizottság, amely azonban az összes betétesek bizalmának és hozzájárulásának garanciáját kívánta és csak azzal a feltétellel vállalta a felszámolást, ha erről a bizalomról a betétesek nyilatkozatban biztosítják. Ez a nyilatkozat áll még most is az események fordulópontjában. Ha valamennyi betétes aláírja, úgy nyomban megkezdődhetik a felszámolás, a 20.000 lejen aluli betétesek azonnal megkapják a pénzüket, míg a többi betétesek a pénzügyeztetek betétkönyveit kapják meg 20 százalékos levonással, amely 20 százalék azonban a likvidálás szerencsés lebonyolítása esetén szintén kifizetésre kerül. Ha azonban a betéteseknek csak kis része is vonakodik a nyilatkozat aláírásától, úgy a pénzügyeztetek nem vállalhatnak szerepet a likvidálásban és ez esetben a csőd elkerülhetetlen. Hogy pedig a csőd mit jelent, azt tudnia kell minden betétesnek, aki meg akarja menteni vagyonát.

És a Népbank esetében csakugyan akadt néhány betétes, aki nem hajlandó aláírni a nyilatkozatot és ezzel a magatartásával megakadályozza a felszámolás megkezdését. Hosszú kapacitálási folyamat indult meg az aggodalmaskodó betétesek meggyőzésére, a felszámoló bizottság két terminust is adott nekik a megfontolásra, de még mindig vannak olyanok, akik csökönnyösen megmaradnak ama elhatározásuk mellett, hogy nem írják alá a nyilatkozatot. A betétesek túlnyomó többsége, amely a józan ész szavát követve eleget tett a felszámoló bizottság feltételének, most egyre növekvő idegességgel figyeli a renitensek vesztélyt jelentő magatartását, amely az összes betétesek pénzét fenyegeti. A sok huza-vona csak fokozta ezt a nyugtalanságot és most már egyre erősebb hangok hallatszanak a betétesek közül, hogy a renitenskedők névsorát nyilvánosságra kell hozni, hadd lássa mindenki, kik azok, akik makacosságukkal az intézetet csődbe kergetni és száz meg száz polgárcsalád egzisztenciáját megsemmisíteni akarják.

A betéteseknek ez az idegessége annál érthetőbb, mert a csőd veszélye egész közelinek látszik. Az aradi pénzügyeztetek vezetőit már régen elkedvetlenítette a nyilatkozatok aláírása körül tapasztalt, kellemetlen hercehurca és csak az aradi piac presztizsének jól felismert érdeke adott nekik türelmet akkor, hogy ezt a reájuk nézve kényelmetlen és terhes kötelezettséget továbbra is vállalják. November 8-án járt le az első terminus, amelyet a betétesek kapacitálására november 12-ig kitoltak. Most lejárt ez a terminus is és még mindig 40-45 azoknak a száma, akik nem

hajlandók aláírni a nyilatkozatot. A felszámoló bizottság ilyen körülmények között tegnap délután értekezletet tartott, amelyről a következő kommunikikét adták ki:

„Az Aradi Ipar- és Népbank felszámolásával kapcsolatban tegnap megjelent hírekkel szemben a felszámoló bizottság folyó hó 11-én pénteken délután megtartott értekezletén megállapítja, hogy a betétesek egy része a kívánt nyilatkozatok aláírásától még mindig vonakodik, más része pedig hozzájárulását külön előnyök teljesítésétől óhajtja függővé tenni, a körülmények hatása alatt a felszámoló bizottság megbízatása visszaadásának gondolatával foglalkozik.“

A betétesek között természetesen csak növeli az elkeseredést a felszámoló bizottságnak ez az elhatározott szándéka és ellenőrizhetetlen hírek kelttek szárnyra arról, hogy mindazok, akiknek érdekükben áll a csőd eljárárs megindítása, megvásárolták a betétek egy részét és most ezek akadályozzák meg a felszámolás sima lefolyását azzal, hogy strohmanjaiknak megtiltották a nyilatkozatok aláírását. A káromó varjak már ott röpködnek a szerencsétlen Ipar- és Népbank hullája körül...

Zürichben 3.21 a lej.

Helyi valutaárak. (November hó 12.)
Kifizetések: Berlin 38.75, Newyork 162.25, London 792, Páris 6.38.50, Milánó 8.90, Prága 4.12, Budapest 28.50, Zágráb 2.86.50, Bécs 22.97.50, Zürich 31.35. — Áru: Márka 38.50, dollár 161, angol font 790, francia frank 6.40, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31.35. — Pénz: Márka 38, dollár 160, angol font 780, francia frank 6.30, olasz lira 8.80, cseh korona 4.70, pengő 28.20, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 31. — Irányzat: Tartott.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (November 12.)
Kifizetések: Páris 6.34, Berlin 38.55, London 787.25, Newyork 161.25, Milánó 8.83, Zürich 32, Bécs 22.80, Prága 4.79. — Valuták: Márka 38.45, leva 1.20, török lira 0.87, angol font 786, francia frank 6.45, svájci frank 31.10, olasz lira 8.80, drachma 2.15, dinár 2.85, dollár 160.50, lengyel zloty 18.10, osztrák schilling 22.95, pengő 28.30 cseh korona 4.75.

Zürichi tőzsdényítés. (November hó 12.)
Berlin 123.62.50, Amsterdam 209.20, Newyork

518.50, London 2526.25, Páris 20.32.75, Milánó 28.17, Prága 15.37, Budapest 90.82.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.21, Varsó 58.20, Bécs 73.15.
Zürichi tőzsdezárlat. (November hó 12.)
Berlin 123.65.50, Amsterdam 209.20, Newyork 518.55, London 2526.50, Páris 20.36.80, Milánó 28.21, Prága 15.37.50, Budapest 90.82.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.21, Varsó 58.20, Bécs 73.15.

Rádió-műsor.

Vasárnap, november 13. Wien—Grác. 11. Sinfonikus hangverseny. 21. Népezerü hangverseny. — Berlin. 20.30. Tarka est. 22.30. Táncczene. — Boroszló. 20. Német népdalok. — Frankfurt a. M. 19.30. Operaelőadás. — Leipzig. 22.30. Táncczene. — Milánó. 21. Zenekari hangverseny. — München. 17.40. Zongorahangverseny. — Nápoly. 21. Színházi zene. — Prága. 22.20. Hangverseny. — Róma. 20.45. Operaelőadás. — Stuttgart. 21.45. Sváb est. — Budapest. 9. Hírek, kozmetika. 19. Zenés mise. 12. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. 17. „Mézoskalács“ (dalljáték.) 19.30. Cigányzene. 21.30. Jazz-band.

Hétfő, november 14. Wien—Grác. 19.30. Vera Schwarz hangversenye. — Berlin. Vak művészek hangversenye. — Breslau. 16.30. A házizenekar hangversenye. 21.10. Harmoniumhangverseny. — Frankfurt. 16.30. Operarészletek, zenekari hangverseny. — Leipzig. 16.30. A drezdai házizenekar hangversenye. 20.15. Zenekari hangverseny. 22.15. Táncczene. — Milánó. 17. Jazz-band. 18.15. Gyermekek-karének. 21. Katonazene, kabarédalok, mókák. 23. Jazz-band. — München. 19. A müncheni trió hangversenye. 21. A házizenekar hangversenye. — Nápoly. 17.10. Szórakoztató zene. 21. Zenekari hangverseny. — Prága. 16.30. Délutáni hangverseny. 22.20. Gramofonhangverseny. — Róma. 17.30. A római fúharmonikusok hangversenye. 20.40. Zenekari hangverseny. — Stuttgart. 16.15. Délutáni hangverseny. 20. Ének- és zongorahangverseny. Utána hangverseny előre bejelentett kívánságok szerint. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 19. Operaelőadás, 22.10. Cigányzene.

URANIABAN	Ma vetitik utóljára	Leszállított olcsó helyárrakkal
	BAVU	
	Izgalmas orosz drámát FEDOR RUSKIN-nal.	
	Hétfőtől Hajósok éneke Várkonyi Mihály-al ezt megelőzi: Modern asszony Priscilla Dean-al.	

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.
Cenzura: Prefectura Judefului.

Az általánosan elismert

LUX-SÖR

kiváló minőségben
forgalomba került.

Tordai Sörgyár r.-t.

Tavaszi szellő

(Koldus báró)

Kitünő vizjáték:

Keddtől az APOLLOBAN.

Raktáron levő összes kész áruimat gyári áron kiárusítom.

BERAN BELA térfi fehérmű gyár ARAD, Str. Greceanu (Perényi-u.) 8. sz.

Gyári áruk! Feldolgozást és gondoskodást is vállalok. Gyári áruk!

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölték nem vállalom felelőséget.
OVAS.

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy Katona János rovinei 829. hsz. alatti lakos adósságaiért sem felesége, sem családja semmiféle felelőséget nem vállal.

Rovine, 1927. november 12. 6141
Katona-osalád.

Cukrászda megnyitás!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a Csanádi Takarékpénztár épületében levő, elegánsan berendezett cukrászdánkat

ma, vasárnaptól kezdve megnyitottuk.

Az eddigi pártfogás szíves fenntartását kérve, maradunk mély tisztelettel: 6184

Málka és Orbán

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP!

Megnyilt az Oficial Petroif RRT.
!! CHISINEUI DEPOZITIA !!
az állomás mellett.

Kepes Elek

kötszerészeti üzeme
ARAD, Neuman-palota.

Saját készítményű speciális
haskötők, sérvkötők, nagy vá-
lasztékban gummiharisnyák
és orvosi műszerek, női és
5903 férfi övszerek.

LITHYNIA

! PAPTAMASI ÁSVANYVIZ. !
Üdít! Gyógyít!
Kapható drogeriában, fűszerüzlet-
ben és vendéglőkben. 4170

6) Igyál

Kathreiner-féle Kneipp malátakávét

Nagy kiadósága mellett rend-
kívül olcsó.

Sokat takarítasz meg vele!

6034

ÉRTESÍTÉS.

Bizományi üzletemet Str. Consistoriulu
(Batthyány-ucca) 12. szám alól

Strada Horia (Széchenyi-ucca)
Neuman-palotába helyeztem át.

A közönség további szíves pártfogását kérve,
kiváló tisztelettel:

Salgóné, bizományi üzlete.

ÉRTESÍTÉS!

Nagyrabesült pártfogóim szíves tudomására adom, hogy fazon-öltönyök, felöltők és téllkabátok készítésének árait mélyen leszállítottam. További szíves pártfogást kér: **Alois FRIEDMANN Alajos uriszabó** Str. Eminescu 32. (Deák Ferenc-ú.) (Krispin-ház.) 6074

Frații Gligorescu

Tinohigli și Instalatori de apeducte. Vállalnak ezekmába
működésük és vízvezeték berende-
zők Arad, Str. Brătianu 14. tosan és jutányos áron!

Goblein-képeim

és párnáim, Pullower-pamutok stb. megérkeztek és a
legnagyobb választékban kapha-
tók, ugyszintén menyasszonyi
koszorúk és fátvolyok: Str. Meșianu (Forray-ú.)

Hó és sárcipők

legújabb módszerű
javítása gyári kivi-
telben 24 órasalatt

HAMMER ZSIGMOND si FIUL

Arad, Bul. Regele Ferdinand 27. (Boros Béni-tér.) 5978

Gyomorbántalmak,

emésztési zavarok és székelési rendellenességek az
életet kinossá tehetik. Eppen ezért egy házból se
hiányozhat a

Prof. dr. Páter-féle

Gyomer- és Hashajtó tea

Ezen teák kitünő hatását számos köszönő- és el-
ismerő-levél bizonyítja:

Kötelességemnek tartom legmelegebb köszönetemet ki-
fejezni nagyszerű teájukért, amely nagyon jól tett. Nagyszerű
gyógyító hatású és valószínű jótétemény ez a népnek, mivel
a gyógyteák nemcsak jók, hanem olcsók is. H. A.

Az első üveg teánál görcseim elmaradtak és idővel étvágyam megjött és
álmatlanságom eltűnt. Gh. N. S. fogházigazgató.

Májusban lesz egy éve, amióta mindent eszem és naponta vörösbort iszom.
Ezt három évi szenvedés után. Az eredmény az volt, hogy 12 kg.-t hiztam és
még hizom. Mostan teljesen egészségesnek érzem magamat. Amiből saját maguk
is levonhatják a következtetést. S. B. állomásfőnök.

Az Önök hashajtó-teájuk egy nagyszerű gyógyítószer. Hosszabb idő óta
szenvedek gyomorfájdalmakkal összekötött makacs székrekedésben, amióta azon-
ban a dr. Páter-féle hashajtó-teát használok, nagyon jól érzem magam és nem
szenvedek többé székrekedésben, amely annyi ideig kínozott. M. M. G. I. titkár.

A Prof. dr. Páter-féle gyógyteák minden gyógyszerárban és drogeriában kapha-
tók és utánvételt mindenkor megrendelhetők lerakatunktól: „CSILLAG” gyógy-
szertár Brassó, Hosszu-ucca 8. sz. Kérjen ingyen ismertetőkönyvecskét!

Vezérképviselőlet Nagyrománia részére:
Amphora r. t. gyógyárunagykereskedés Brassó.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Könnyű és gyors mellékkereset

mindenki részére. Törvényesen engedélyezett nagy értékű sorsjegyeknek, kényelmes
havi részletre való eladásával. Egyes képviselők forduljanak a következő címhez:
ALSER WECHSELHAUS PAUL BJEHAVY
Wien, IX/2, Alser Strasse 22. (Alapított 1887.) Lehetőleg német levelezést kérünk.

Terézia Felter

kozmetikai intézete. Aromassage, olcsó bérletben,
hajszálak végleges eltávolítása, mindennemű szóp-
séghibák kezelése. Str. Eminescu 6., Mezzanin 5. 8618

Biztos tőkebefektetések!

A volt Szabadság-tér közelében 6 laká-
sos bérház üzlethelyiséggel, 10.000 lej
havi jövedelemmel 700.000 lejért. —
Forgalmas főútvonalon 12 lakásos eme-
letes bérház 3 üzlethelyiséggel, nagy
bérjövdelemmel 1.150.000 lejért. — A
volt Deák Ferenc-ucca közelében 9 a-
kásos bérház fürdőszobákkal, vízvezeték-
kel 1.150.000 lejért. — A volt Eötvös-
uccában nagy jövedelmet hozó bérház
előnyös árban. — A volt Szabadság-tér
közelében 3 lakásos ház 600.000 lejért
részletfizetésre. Ugyanott 10 lakásos
kettős jó ház 130.000 lej évi jövedelem-
mel. 900.000 lejért. — Belvárosban leg-
szébb ház 1-5 és 1-3 parkettás szo-
bák, fürdőszobás lakással, nagy pincék-
kel előnyös árban. — A volt Orczy-uc-
cában legszebb magánház 4 szobás, für-
dőszobás lakással, nagy kerttel, pincé-
vel 650.000 lejért eladó. Értekezni lehet
Haász Albert irodájában Arad, Str. Emi-
nescu (Deák Ferenc-ú.) 12. szám. 1650

Képkeret!

Villanyerőre berendezett speciális
képkereztető műhely.
Ovál, kerek és boudel keretek min-
den méretben és kiviteben. 5999
Josif Freiman Str. Brătianu 9.

Figyelem!

Str. Romanului (volt Zrinyi-ucca-
ban) kisebb bérház elfoglalható la-
kással, 550.000 lejvégső árban eladó.

Komoly vevőkkel kizárólagos meg-
bizottam: HAÁSZ-iroda Arad, Str.
Eminescu (Deák F.-ú.) 12. úján tárgyalok

Ki akar érettségizni?

**Középiskolai össze-
yont magánvizsgála-
tokra és érettségire, teljes
anyagi felelősség mellett előkészít**
Galgóczy Magántanfolyam
Budapest, VIII., Maria Terézia-tér h. rom.

Elsőrangú angol és francia varrónő

nagy gyakorlattal, ajánlkozik ki-
zárólag **uril házakhoz**, vid-
ékre is megy. — Cím az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában. 6151

Keresek 400.000 lei kölcsönt

elsőhelyi betáblázásra és
értékes kézirizizlogra.
Megbizottam:
Haász Albert irodája Arad, Str. Emi-
nescu (Deák Ferenc-ucca) 12. sz. 1650

„A ROKA” vezet.

Szerény javadalmazás mellett állást keres

több évi gazdasági, kereskedelmi,
könyvelői, pénztárkezelői és sok másol-
dalu gyakorlattal rendelkező 34 éves
exvén, ki jelenleg is bizalmi állást tölt
be. Román nyelvet bírja. Jó bizonyítvá-
nyokkal s elsőrendű referenciákkal ren-
delkezik. Megkeresésel „Szorgalmas”
jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivata-
lába kéretnek. 6118

Nagy famegtakarítás szabadalmazott ZSIGUCZI-féle kályhánál.

A fűtőtechnika csodája! Szívó elemző levél és hivatalos
szakvélemény bizonyítja jóságát és
50% tüzelőanyag megtakarítását. Megtekinthetők
a készítő:
üzletében Arad, Boulevard Regele
Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér.)

"FORTUNA" aszínházható bejáratával szemben

Olcsó női és gyermek ruhákat, téli divatos kabátokat, olcsóbbat, jobbat nem vehet, ha akar, mérték után is rendelhet!

Szilózi kocsz fűtésre és ipari célokra, Szalón kőszén, Kovácsszén (kőszermozott), „Retorta“ faszén csomagolva és ömlesztve minden mennyiségben kapható
ALTMANN EDH ARAD, Boulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 44. — Telefon 481.

Prima fajú kanári madarak, különösen éneklők, olcsón kaphatók.
Pappné, Arad, Boulevardul Regele Ferdinand 24-26.

Gramofonok varrógépek
 kedvező részletfizetésre kaphatók
 Henglemezekben óriási raktár.
 Minden véteikötelezettség nélkül hallgassa meg sláger-ujdonságainkat.
HAMMER ZSIGMOND és FIA
 Arad, Bulv. Regele Ferdinand No. 27.
 (Boros Béni-tér.) 3145

Tőkebefektetésre alkalmas házvétel.
 Főtéren emeletes bérház több lakás és üzlethelyiségekkel együtt, jelenleg 500 ezer lej és májustól pedig 650.000 lej évi bérjövédelmet biztosít, 4.500.000 lejért. A volt Deák Ferenc-uccában kisebb bérház, évi 150.000 lej bérjövédelmet hoz, 1.350.000 lejért eladó. A volt Szabadságtér mellett emeletes üzletes bérház, évi 200.000 lej bérjövédellel, 1.600.000 lejért eladó. Továbbá Aradváros bel- és külváros minden részében kisebb és nagyobb kertes magánházak, melyek sürgős eladást igényelnek, minden elfogadható árért eladók. Végül Hegyallán szőlők, kisebb nagyobb birtokok, földek, malmok, Magyarországról csere ingatlanok egy helyben, mint vidéken mindenféle üzletek, kisebb és nagyobb modern lakások, bérbé kiadó magánházakat és bármilyen ingó és ingatlanok sürgős eladását 24 órán belül leközvetíték és ugyanzintén fentiekre nézve, azok gyors eladását és bérbé kiadását elvállalom.
Ifj. Kovács-ügynökség
 Arad, Str. Take Ionescu No. 2, volt Sárosi- és Batthyány-ucca sarok, Salacz-uccával szemben.

Préselt hegyiszéna kapható:
KORNIS TESTVÉREKNÉL
 ARAD. 1046
 Sürgőnyeim: KORNFRER.
 Telefon: 501.

Pathéfonok gramofonok tüvel és tü nélkül, legujabb koncert és tánclemezek legolcsóbban részletre is kaphatók a
„BERLIET“-gyár lerakataiban, Arad, Str. Horia 2.
 TELEFON 672. szám. 6181

KÖTÖTT, SZÖVÖTT, DIVAT ÉS RÖVIDÁRU SZAKMÁBA keresek utazói, esetleg raktárnoki állást,
 9 éve utazom Transylvániát, jó megismerésű, katona viselt, eddig két váradit legnagyobb cégeknél voltam. — Cím a „Szamos“ kiadóban, Szatmár.

Női harisnya 20.— lejtől 145.— lejtől! Valódi tiszta selyem I. 280 helyett Lej 197.—
 Férfi és gyermekharisnyák 18.— lejtől! Keztyűk 45.— lejtől! Nappa bőrkosztüm Lej 225.—
 Reform nadrág 65.— lejtől! Selyem sálak 125.— lejtől! Selyem nyakkendő Lej 65.—
 Férfi bokavédő Lej 98.—! Szavaterok, pulloverok 880.— lejtől! Calpék és analógok! Str. Eminescu 13

Ruhák festése, piús kabátok gőzölése, szörme bundák tisztítása **Hoszpodárnál** Arad, Str. Stroiescu 13.
 Ugyanott tanuló felvételtk.

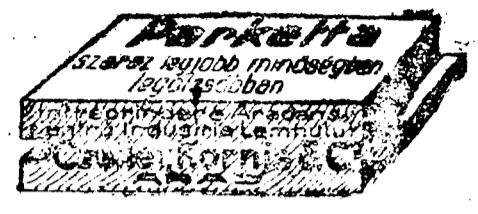
Uj szerencséhez

Főnyeremény

Readellen még ma, mert kies! **Sorsjegy-** 1/ S 32 1/ S 16 1/ S 8 1/ S 4
 a készlet s a kereslet nagy! árak: 1L 800 / 2 L 400 / 4 L 200 / 8 L 100
 Minden rendelést azonnal végrehajtunk. —: Fizetés a sorsjegy vétele után.
 Huzás után azonnal küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket. 6101

Szerencsés jövőt nyugalma, meglegedettelet biztosíthat magának, ha **Hugó Horwitz & Co. Wien, I.**
 Franz Josef Kai 95.
 cégnél rendel egy osztálysorsjegyet az osztrák osztálysorsjátékon, ami a világ legkedvezőbb sorsjátéka.
Egyetlen sorsjeggyel nyerhet Ön szerencsés esetben 750.000 Schillinget = 18 és fél millió lejt.
 Nyeremények: 12.500.000 lei, 6.250.000 lei, 2.500.000 lei, 1.875.000 lei, 1.600.000 lei, 1.250.000 lei stb. atb. Össznyeremény érték: **cca 260.000.000.— millió lei.** 100.000 sorsjegy. A sorsjegyek fele nyer. 50 000 nyeremény.
 Az I. osztály huzása dec. 28—30.

Olcsó alkalmi házvétel!
 Volt Radnai-ut. Motor-állomás szomszédságában. Eslingeni rollós ur magánház 3 szoba, konyha, éléskamra, elő- és felszerelt fürdőszobás 1 kással, csukott folyosó, mosókonyha, nagy gyümölcsös kerttel, azonnal beköltözhető lakással. Elkötözés miatt áron alul, 380.000 lejért nagyon sürgősen **E L A D Ó.**
 Kizárólagos megbízott: **III. KOVÁCS-ügynökség,** Arad, Str. Take Jonescu No. 2, volt Sárosi- és Batthyány-ucca sarok, volt Salacz-uccával szemben.

Sárcipő, hócipő, autóköppeny és egyéb gummidolgok szakszerű javítását jutányosan vállalja
Varga Sándor
 gőzvilágosító Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 11. Kolin-ház

Szőlőbirtokosok!
 Nagyobb terméseredmény, minőség javítása csakis **műtrágyák**
 és pedig **összel 18—20%-os mézsnitrogén és 40—42%-os kálisó, tavasszal 18%-os superphosphat alkalmazásával érhető el.**
 Szakszerű felvilágosítás és legolcsóbb ajánlattal díjmentesen szolgálunk. —: Meghívásra szakértőnket kötelezettség nélkül kiküldjük.
 A dicsőszentmárloni „NITROGEN“ Műtrágya- és Vegyipar R. T. eladási irodája Timisoara I., Deutsches Haus, II. emelet. Telefon 5-96.

Könnyű aquizitios munkára aradi kereskedőknél jól bevezetett **uratkeresünk sürgősen.**
 Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1809
 Vingán gyönyörű szép magánház fürdőszobával, parkírozott 681 négyszögöles parkkal, szép gyümölcsfákkal, gyönyörű veranda bejárával, azonnal beköltözhető és minden elfogadható áron, azonnal **eladó.** 6188
 Értekezni lehet Aradon Taffev Sebestyén borkereskedőnél Bul. Rac. Ferd. 62.

Gyökerez szőlő oltványokat, nemes gyümölcsfákat elsőrendű kitűnő minőségben legjutányosabb áron kaphatók:
Vityó Miklós termelőnél Cenadul Vechiv. Iud. Torontál

NAVIGAZIONE GENERALA ITALIANA
 Nagyromániai vesérképviselőt:
GATTORNOS.A.R.
 Bucuresti, Calea Grivitei No. 143.
 Flók: Timisoara, IV., Bonnáz-ucca 20. 5831
 Közvetlen expressz-gőzsvonal és rendszeres forgalom **Észak-, Dél- és Középpamerikába**
 Genová kereszttül az újonnan épített óriási gőzöskökkel, melyek III. osztályu kabinokkal vannak ellátva. Felvilágosítással készegeesen díjmentesen szolgálunk

N.G.I. Genova

Brassói iparvállalat ügyes dobozkészítőt (kartonaszórt) keres, aki minden e szakmába vágó munkában jártas. Ajánlatok a „Saxonia“ hirdetési irodához Brassóba küldendők. 6095

Női és gyermek felöltők Iuliu PLESZ Gyula

legelőcsőbb bevásárlási forrása:

cég Arad, Str. Col. Pirlol 5. (Vörösmarthy-u. a színház hátsó bejáratával szemben). Saját rendelésközpontján megüblíthetnek vevők: nyakösszegek, kiegészítők, Hiteles és egyének részletfizetésre is kaphatnak

APRO HIRDETÉSEK.

AZ APROHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. Csak válaszbélvezéssel ellátott kérdésekre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

ÉDESEM! Várlak vasárnap délután a Minorita templom előtt egy csinos „Berliet” taxiban. Ha nem jöhetsz, írjál „Berliet-taxi” jellegére. — Millió csók! — Aducl. 6162

KARACSONYI FÉNYKÉPEK, NAGYÍTÁSOK ÉS FESTMÉNYEK
NAGY GÉZA fényképész műteremében készítenek.
Műterem: Arad, Bul. Reg. Maria 8.
Szolid és olcsó áruk! 1065

ALKALMAZÁS.

VINCELLER oklevéllel 18 holdas szőlőhöz, kertészetben jártassággal, keresztek. Bizonyítványok másolatai és fizetési igények kéretnek. Auspitz Vilmos, Lugoj, Str. Biserica. 6098

HAVI 2000 LEI FIZETÉSÉRT ajánljuk nyugdíjas magyar, német, román nyelvet értő volt hivatalnok, irattárosi, manipulációs esetleg raktárosi állás betöltésére. Szíves megkeresések „Megbízható” jellegére az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 400

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánljuk magános urhoz intelligens, zeneértő, a háztartás minden ágában jártas urleány. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6080

KÖZÉPKORU német nő kisebb háztartás vezetésére vállalkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6120

ÜGYES ügynök felvétetik részletfizetésbe vidékre, fix fizetéssel és százalékkal. Csak elsőrendű munkakerők jelentkezzenek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6121

KERESEK fiatal vegyeskereskedő segédet, ki vidéken tanult azonnali belépésre. Marmorstein, Savarsin. 6142

ÜZLETVEZETŐHELYETTES, elárusítók és pénzbeszedők „Singer” varrógépek részletfizetésre való eladására felvétetik „Singer” Bourne & Co. cégnél Bul. Reg. Ferdinand 17. 10441

GEPRÜFTE Kinderwärterin wird per sofort gesucht. Adresse Director Rajz, Wadasdy palais. 6152

EGY rendes főzőnő kóttagu vidéki családnak kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6154

EGY-KÉT fogtechnikus tanuló felvétetik Moudjalled, Str. Mărășesti (Kossuth-ucca) 11. 6159

MINDENES főzőnő felvétetik Kun Józsefnél, Bulv. Regina Maria 18. 6160

LAKÁS.

DECEMBER elsején elfoglalható két szoba, konyha, élektámasz lakás lélepes nélkül kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6131

BUTOROZOTT szoba kiadó. Str. Consistoriului 13. 6155

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HATSZEMÉLYES LUXUSAUTO fizemkéses, feltűnő olcsó árban eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6146

FORDSON ekével, majdnem új, jutányosan eladó. Érdeklődni az Aradi Közlöny kiadójában. 6125

ELADÓ egy „Premier” gyártmányú, fehér zománcos töltő kokszkályha. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6100

UJONNAN BERENDEZETT BIZOMÁNYI ÜZLETEMBEN a következő áruk szerezhetők be: Szolnai korsók, antik órák, antik butorok, komplett ebédli, háló, szalon berendezések, Biedermayer szalon, szőnyegek, férfi- és női bundák, férfi öltönyök, finom lenvászon, kézimunkák, Pallas-lexikon, festmények, baba kelengye, asztalok, székek, zongorák, dísztárgyak, fotelok, gyermekágy, gobelin, képek, stb. Salgóné bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-ucca), Neuman-palota. 1000

24 HP. Benz kocsi 4 üléses, generál. javítva, garage garanciával eladó. Gábor csokoládégyár. 5930

SAJÁTFŐZÉSÜ törköly és seprő pálinka eladó. Földes gyógyszerár Arad. 6143

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

	Lej
Prima minőségű cseh vászon	55
Brokát selyem bélelnek	280
Crep de chin minden színben	550

RIPPNER és BENKÓ
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.)
divatruházában 1036

„ARTA” BUTORIPAR

Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20—22. Csak garantáltan szolid polgári butorok nagy raktára

OKTATÁS.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró-és szabásati tanfolyam, az esti órákban is. Arad, Str. Eminescu 6. 6934

INGATLAN.

STRADÁ Alexandrescu II. sz. ház december 1-én elfoglalható két szoba, konyha és kamrás lakással kényelmes fizetési feltétellel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5959

FÖLDBIRTOK gazdasági épületekkel, szép lakással vasút mellett, bányában 400 hold esetleg kevesebb teljes felszereléssel, vetéssel kedvező feltételekkel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6065

ÜZLETEK.

VIDÉKEN egy jóforgalmu fűszerüzlet korcsmával, házzal együtt jutányos áron sürgősen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6129

200.000 LEI kiadó első helyi betáblázásra mérsékelt kamatokkal. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6145

KIADÓ garagenak, műhelynek, esetleg raktárnak alkalmas helyiség forgalmas helyen. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6119

1491—1927.

PUBLICATIUNE.

La recercare se vor vinde, in baza §-lui 306, a Codului de Comerț, in sarcina, riscul și spesele debitorului tardiv in plată, prin licitație publică care se va tine la (18) optsprezece Noemvrie 1927, după masă la orele (3½) trei și jumătate, in biroul și cu intervenția notarului public din Arad dr. Eugen Beles Strada Brătianu No. 2, (15) cinsprezece bucăți acțiuni „Arădana” ficcare cu valoare nominală de 250 lei, (5) cincă bucăți acțiuni „Cassa de Păstrare Generală din Arad” ficcare cu valoare nominală de 200 coroane, (1) una bucăți acțiune „Cassa de Păstrare Generală din Arad” cu valoare nominală de 1000 coroane, date in gaz comercial, cu prețul de strigare total de 5000 lei, aceluia care va oferi mai mult, eventual și sub prețul de strigare.

Amatorii au să depună 10% a prețului de strigare ca vadiu. Condițiile de licitație sunt depuse in biroul notarului public mai sus amintit.
Arad, in 11. Octombrie 1927. 6137

Tüzifa — a száraz minőségben, detail és wagon-telben legelőcsőbb árban beszereshető:
AUFRICHT fatelepen,

Arad, Strada Mărășesti végén. Telefon: 69. Olcsó gépfűrészelés és fuvar! Ugyanott modern felzerelt daráló malomban bér- és vámórléet legjutányosabb ár mellett vállalok

230.000 lei kölesönt

első helyi betáblázás mellett mérsékelt kamattal kifizelyeznek. Megbizottam:

Hász Albert irodája, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz. 1650

Nr. 1490—1927.

PUBLICATIUNE.

La recercare se vor vinde, in baza §-lui 306, a Codului de Comerț, in sarcina, riscul și spesele debitorului tardiv in plată, prin licitație publică care se va tine la (18) optsprezece Noemvrie anul curent, după masă la orele (4) patru, in biroul și cu intervenția notarului public din Arad dr. Eugen Beles Str. Brătianu No. 2, (9) nouă bucăți „Imprumuturi Interne” 5%, in valoare nominală totală de 11.000 lei, date in gaz comercial, cu prețul de strigare de 6000 lei, aceluia care va oferi mai mult, eventual și sub prețul de strigare.

Amatorii au să depună ca vadiu 10% a prețului de strigare. Condițiile de licitație sunt depuse in biroul notarului public mai sus amintit.
Arad, in 11. Noemvrie 1927. 6138

Muzsay József

Arad, a színházzal szemben. Őszi és téli árjegyzék:

	LEJ:
Jekola öltöny	1600
Férfi öltöny tiszta gyapju	1750—
Férfi öltöny div. színekben	2450—
Sötét kék és fekete öltönyla.	2750—
Őszi felöltő	1950—
Ulster double la.	2450—
Fekete téli kabát szörme sál gallérral	2650—
Fregoll raglán	2200—
Gummi kabát	850—
Börkabát minden színben la.	4600—

Mérték szerinti szabóság!
Nagy posztó raktár!

Sorsjegyeim

nyereményeredménye

a lefolyt sorsjátékon:

- S. 100.000 = Lej 2½ millió az 54524. sz. sorsjeggyel
- S. 50.000 = Lej 1¼ millió az 79202 sz. sorsjeggyel
- S. 40.000 = Lej 1 millió az 55074 sz. sorsjeggyel
- S. 30.000 = Lej 750.000 az 19846 sz. sorsjeggyel
- S. 20.000 = Lej 500.000 az 96952 sz. sorsjeggyel
- S. 10.000 = Lej 250.000 az 62125 sz. sorsjeggyel

és még számtalan egyéb nyeremények

FRIEDMANN szerencséseje kolosszális!

Huszmillió lejt

750.000 Schillinget nyerhet Ön egyetlen sorsjeggyel.

A világ legkedvezőbb sorsjátéka.

100.000 SORSJEGY 50.000 NYEREMÉNY.

Huzás (I. osztály) 1927. december 28. és 30-án.

Sorsjegyárak osztályonként	1/2	1/3	1/4
	S. 8.—	S. 16.—	S. 32.—
	(Lej 200)	(Lej 400)	(Lej 800)

Rendeljen Ön azonnal!

A rendelés vétele után azonnal megküldjük Önnek az eredeti sorsjegyeket a hivatalos iátéktérrel együtt. Fizetendő a sorsjegy kézhez vétele után. Rendelések alábbi címre küldendők:

Ludwig Friedmann Wien, I, Salzgras 12/1

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA
Arad, Bul. Regina Maria 22. —: Dácia szállóval szemben. —: Telefon 86.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdávalalat